ATILIM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Kurucusu: İ.Bilen Yıl: 14 Sayı: 5 (195)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 1 Mart 1987

DEMOKRATİK TÜRKİYE
DAHA GÜÇLÜ TKP!

TKP MK Genel Sekreteri H.Kutlu'nun Yunanistan Ziyareti:

TÜRKİYE VE YUNANİSTAN HALKLARI ARASINDAKİ DOSTLUĞUN GELİŞMESİNDE YENİ BİR ADIM

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın başkanlığında bir TKP heyeti, YKP MK ve YKP MK Genel Sekreteri H.Florakis yoldaşın daveti üzerine 10-14 Şubat tarihleri arasında Yunanistan'ı ziyaret etti.

TKP heyetinin Atina havaalanında YKP Genel Sekreteri H.Florakis yoldaş başkanlığındaki YKP heyeti tarafından karşılanmasından sonra, aynı gün, iki heyet arasında görüşmelere geçildi.

Görüşmelere katılan YKP heyetinde, YKP MK Genel Sekreteri Florakis yoldaşın başkanlığında, YKP MK Politik Büro yedek üyesi O.Kolozof, YKP MK üyesi S.Çambis ve YKP MK Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden S.Statikis yer aldılar.

YKP ve TKP heyetleri, iki parti arasındaki ilişkilerde varolan kardeşçe işbirliği havası içinde geçen görüşmede, dünya barışının korunmasına ilişkin sorunları ve Doğu Akdeniz bölgesindeki durumu ele aldılar. Yunanistan ile Türkiye arasındaki sorunları ayrıntılarıyla tartıştılar. Kendi ülkelerinde yürüttükleri mücadele üzerine karşılıklı bilgi alış verişinde bulundular.

Yunanistan ziyareti sırasında sıcak bir ilgi gören TKP Genel Sekreteri H. Kutlu yoldaş ve beraberindekiler, Türk Yunan Dostluk Komitesi tarafından onurlarına verilen yemeğe katıldılar. Yemekte, başta Mikis Teodorakis olmak üzere Türk-Yunan Dostluk Komitesi'nin Yunanistan'daki değişik partilerden üyeleri hazır bulundu.

Yunanistan Komünist Partisi'nin çeşitli örgütleri ve Yunanistan'da bulunan Türkiyeli politik göçmenlerle de görüşmelerde bulunan TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, yaklaşık 800 kişinin katıldığı bir kapalı salon toplantısında, Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçlerinin mücadelesini konu alan bir konuşma yaptı.

H. Kutlu yoldaş, ziyaretinin üçüncü gününde Atina'da Yabancı Gazeteciler Cemiyeti'nde bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısında, Yunanistan gazetelerinin ve uluslararası ajansların temsilcilerinin yanısıra, Türk gaze-

Arkası 14. sayfada

Ege barış gölü olsun!

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, Yunanistan Komünist Partisi MK'nin ve YKP Genel Sekreteri H.Florakis yoldaşın çağrılısı olarak komşu Yunanistan'ı ziyaret etti. Bu gezi, gerek Yunanistan'da ve gerekse Türkiye'de geniş ve olumlu yankı uyandırdı.

Haydar Kutlu yoldaşın, parti 5. Kongresinden bu yana israrla yürüttüğü diyalog girişimlerine Atina gezisiyle yeni bir halka daha eklenmiş oldu. Gerçekten de bu gezi, hem Yunan halkı ve ilerici güçleriyle tüm ülkemizdeki barışsever insanlar adına Türkiye komünistleri arasındaki ilk doğrudan diyalog olmuştur, hem de partimizle ülkemizin basın mensupları arasındaki ilk geniş diyaloğa olanak vermiştir.

Kutlu yoldaşın Yunanistan gezisinde kayda değer pek çok olaydan birisi, Atina'da geniş bir basın temsilcileri topluluğu önünde yapılan basın toplantısıdır. Bu toplantıda hazır bulunan yerli ve yabancı basın mensupları, Türk-Yunan ilişkileri ve Türkiye'nin dış-iç politikaları hakkında komünistlerin görüşlerini bizzat TKP Genel Sekreteri'nin ağzından öğrenme fırsatı buldular. Aynı zamanda TKP yöneticileri de ilk defa böylesine geniş bir toplantıda ülkemizin basın temsilcileriyle tanışma, görüşme ve karşılıklı tartışma gibi, gerçekten değerli, her iki taraf için yararlı bir fırsat elde etmişlerdir.

Ülkemizin basınıyla, ne yazık ki antikomünist yasaklar yüzünden

Arkası 13. sayfada

YKP - TKP ORTAK AÇIKLAMASI

YKP MK'nin çağrısı üzerine TKP'den MK Genel Sekreteri H.Kutlu yoldaş başkanlığında bir heyet H.Florakis yoldaş başkanlığındaki YKP heyeti ile görüşmelerde bulundu.

YKP ve TKP heyetleri iki parti arasındaki ilişkilerde varolan kardeşçe işbirliği havası içersinde Doğu Akdeniz bölgesindeki durumu ve barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımı ile ilgili genel sorunları tartıştılar.

H.Kutlu Türkiye'de oluşan yeni durum üzerine Evren-Özal rejiminin geniş demokratik muhalefetin, emekçilerin, aydınların ve öğrencilerin baskısı karşısında gittikçe zayıflaması üzerine YKP heyetine bilgi verdi. Ayrıca yurtiçinde gerçekleşen TKP ulusal forumunun onayladığı Barış ve Ulusal Demokrasi alternatif Programa ve Partinin bugünkü Ankara rejimine karşı çıkan geniş politik güçlerin özellikle sol güçlerin eylem birliği için harcadığı çabaya değindi.

H.Florakis TKP heyetine Türkiyeli yoldaşların demokratik bir rejim, demokratik özgürlükler için, TKP üzerindeki yasağın kaldırılması için, emekçileri rahatlatacak bir ekonomik politika için, Kürt halkının ulusal haklarının

Arkası 12. sayfada

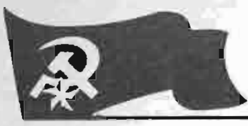
Emanet alınan grev pankartı

"93 gün önce astığımız bu pankartı indirmiyorum, diğer grevlerde asmak için emanet alıyorum." NETAŞ grevi sona ererken Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı İlhan Dalkılıç, işçilerin duygularını bu sözlerle dile getirdi. Grev başlarken "mücadele yeni başlıyor" diyen NETAŞ işçileri bütün bir grev boyunca mücadele ruhunu diri tuttular, grev okulundan başarıyla çıktılar ve çıktıktan sonra yüksek bir dayanışma bilinci göstererek iki aydır grevde olan Derby işçilerinin yanına gittiler ve kendilerine gelen bir kamyon yiyecekle, bir milyon lirayı grevdeki işçilere verdiler. NETAŞ işçilerinin bu davranışı, grevde olan ve greve çıkmaya hazırlanan bütün işçilere büyük bir moral güç kattı.

NETAŞ grevi, Türkiye işçi sınıfının savaşım tarihine adlarını yazan Kavel, Derby, Demir-döküm, Sungurlar grevlerinin, MESS'e karşı grevlerin ve daha bir dizi büyük grevin yeni bir halkası, aynı zamanda DİSK geleneğinin yaşadığının en canlı göstergesi oldu. Bu grev, eğer birlik ve dayanışma içinde mücadele edilirse, en kötü koşullarda bile başarılı sonuç alınabileceğini gösterdi.

NETAŞ grevi, yalnız grevdeki işçiler için bir okul olmakla kalmadı, aynı zamanda demokrasi uğruna savaşan güçlerin dayanışma, özveri duygularıyla birleştikleri bir alan da oldu. Türk-İş'e bağlı sendikalardan ve diğer sendika-

Arkası 15. sayfada

MK 7. Plenumu: Ulusal Konferans'tan 6. Kongreye Doğru...

BÜYÜK GİRİŞİM BÜYÜK YOKLAMA

TKP MK 7. Plenumu belgeleri parti basınında yayınlanıyor ve parti kadroları önümüzde duran yeni döneme, Plenum çizgisi ışığında çalışmalarını planlayarak hazırlanma ödeviyle karşı karşıya bulunuyor.

MK Plenumunun başlıca özelliği, 1986 Ulusal Konferansının bileşen bir parçası, tamamlayıcı adımı olması ve partiyi Ulusal Konferanstan alınan güçle, 6. Kongreye, önde duran politik, ideolojik, örgütsel sorunları çözerek yöneltmiş olmasıdır. Plenum belgelerini inceleyenler, özellikle Ulusal Konferansımız üzerine açık fikirlere sahip olanlar, bu konuda şu yargımızı sanırız paylaşacaklardır: **TKP Ulusal Konferansı büyük bir girişimi başlattı ve büyük bir yoklama oldu.**

Hemen belirtelim ki, bu yazının amacı, Ulusal Konferansı bütün yönleriyle değerlendirmek değildir. Burada, partimizin politik doğrultusunun hazırlanmasına temel olan ve bu doğrultuyu yaşama geçirecek partinin yenilenmesine ön koşul hazırlayan belirleyici önemdeki bir kaç özelliği belirtmekle yetinilecektir.

Yaratıcılık - demokratizm

Ulusal konferansımızda tartışılan ve MK 7. Plenumunda sonuçlandırılan belgelerimizin başlıca özelliği, partiyi hemen bugün önümüzde duran politik, örgütsel ödevlere yöneltmesidir. Fakat pratiğe ışık tutan bu doğrultu, Marksizm-Leninizmin dünyadaki ve Türkiye' deki hızlı değişmelere yaratıcılıkla uygulanması olmaksızın ortaya konamazdı. Ulusal Konferans, her şeyden önce Marksizm-Leninizmin ülkemizin somut koşullarına yaratıcılıkla uygulama yolunda büyük bir başlangıç, büyük bir girişim olmuştur.

Tüm ülke içi ve ülke dışı parti konferanslarının önde gelen özelliği, parti içi demokrasinin geniş uygulanışıdır. Her düzeyden kadroların aylar boyunca parti doğrultusunun hazırlanmasına, demokratik tartışma ortamında kollektif katkıları sağlanmaksızın, bugün önümüzde olan -ve elbette daha da geliştireceğimiz- politik doğrultuyu hazırlamak mümkün olmazdı. Ulusal Konferans parti içinde maksimum demokratizmi gerçekleştirme yolunda büyük bir başlangıç, büyük bir girişim olmuştur.

Yaratıcılık ve demokratizm... Işte Ulusal Konferansın başlattığı büyük girişim budur!

Kanımızca ulusal konferansla koyulduğumuz yolun ne denli zorlu bir yol olduğunu uzun uzun anlatmaya gerek yoktur. Daha işin başındayız ve bizi bekleyen çok zor işler var. Görüşleri **yinelemeye** kıyasla onları çağdaş durumun gerektirdiği gibi **yenilemek** elbette zordur. Örneğin biz artık Ulusal Konferansımızdan sonra, savaş tehlikesinin emperyalizmden kaynaklandığını yinelemekle yetinemeyiz; bize şimdi, iki zıt toplumsal sistemin yarıştığı günümüz dünyasında savaşı nasıl önleyeceğimize dair yeni bir görüş gereklidir. Şimdi artık insanlığı bir nükleer felaketten koruma amacıyla organik bağı kurulmadıkça hiçbir politikanın, strateji ve taktiğinin işçi sınıfının genel çıkarlarını yansıtmayacağını bilmek, o nedenle parti programımızdan, günlük çalışma yöntemlerimize kadar her alanda yenilik yapmak gereklidir. Bu yenilik, aynı zamanda, Türkiye'nin artık darbe öncesi Türkiye olmadığı ve bu alandaki bilgilerimizin şimdi daha da keskinleşmeye başlamış olmasından ötürü gereklidir. Yenilenme elbette zordur, hatalara gebedir ve çok açık ki, yinelene yinelene küf tutmuşcasına kafalara kazınan dogmaları, önyargıları, düşünce tembelliğini yıkmak, bilinç alanında devrim yapmaya eştir. Şimdi böyle bir yola koyulmakla, parti büyük bir girişim başlatmıştır.

Marksist-Leninist teorinin belirli tarihsel koşullarda uygulanmasının sonuçlarını şema olarak ezberleyen için, bu şema dışında Marksist-Leninist öğretinin derin zenginliği hiçbir anlam taşımaz. Fakat Marksizm-Leninizmi bir kere kendi ülkenin koşullarına yaratıcılıkla uygulamaya giriştin mi, bu çok daha büyük Marksist-Leninist teorik bilgi gerektirir. O nedenle yaratıcılık Marksizm-Leninizme götürür, Marksizm-Leninizm yaratıcılağa götürür.

Parti içi demokrasiyi geliştirmek, demokratizmi bir slogan, zaman zaman başvurulan bir kampanya değil, her komünistin bilincinde yer etmiş bir yaşam normuna dönüştürmek sanılandan da karmaşık bir sorundur. Partimizin pratiği yadsınmaz şekilde şu gerçeği doğrulamıştır: Parti içi demokrasiyi merkeziyetçilik adı altında sınırlı tuttuğumuz her durumda, parti disiplini ve birlik zayıflamış, parti içi demokrasinin genişletilmesi ise, -ulusal konferansımızın gösterdiği gibi- parti disiplinini ve parti birliğini bilinçli bir disiplin ve birlik düzeyine yükseltmeye hizmet etmiştir. Bizim partimizde demokratizmin, her bir üyenin parti işlerine aktif katılımının, partiye salt emirlerle değil, bilinçle, inançla sahip çıkmasının kökleri, güçlüdür, çünkü özellikle 1980 sonrasının sert savaşım geleneklerine dayanmaktadır. Bağları kopmuş yüzlerce yoldaşın" nerede bir yoldaş varsa TKP oradadır" sloganıyla, "ben partiyim" anlayışıyla partinin gerçek sahipleri olarak ortaya çıktığı koşullar, bizim partimizde demokrasinin genişletilmesi için en büyük, en güvenilir ve en sağlam temeli yaratmıştır. Bununla birlikte, dört tarafı düşmanla çevrili bir partide demokrasinin genişlemesini, adeta iç güdüyle korkutucu bir gelişme gibi karşılayanların çıkacağını unutmamak gerekir. Buyrukla yönetmek, uzun uzun tartışmadan karar almak kolaydır. Ama bunlar, köksüzdür, gelecekten yoksundur. Parti içi demokrasinin genişletilmesinin önündeki engelleri aşmak, tüm kadroları her alanda, Türkiye için demokrasi savaşında, kitle örgütlerinde aşağıdan yukarıya demokrasiyi kurma çabalarında eğitme sorunudur. Partinin temel yönelimleri ile ilgili kararlarda, tüm parti örgütlerine, üyelerine başvurmak gereklidir.

Küçük burjuva devrimcisi için, eğer kendisi yönetimdeyse örgütü kışlaya çevirmek; yönetimde değilse örgütsel anarşi yaratmak tipik yaklaşımlardır. Komünist için demokrasi ne kışla disipliniyle, ne de örgütsel anarşiyle bağdaşmayan bir düzendir. Partide maksimum demokrasi, maksimum disiplin ve birlik demektir.

Olgunluk - güvenilirlik

Akla şöyle sorular gelebilir: Ülke ölçüsünde partimiz, başlatılan bu büyük girişimi sonuçlandıracak güçlere sahip midir? Parti kadrolarımız, ortaya konan böylesine karmaşık teorik, politik sorunları - dışımızdaki "solcu" baskı da hesaba katılırsa- kavramakta zorluk çekmeyecek mi? Olgunluk düzeyimiz yeterli mi? Düşman, demokrasinin genişlemesini parti birliğini sarsma yönünde kullanamaz mı? Ülke ölçüsünde parti, böylesine geniş bir demokrasi anlayışını illegal koşullarda kaldırabilir mi? Örgütsel bakımdan güvenilirlik derecemiz elverişli midir?

Yaratıcılık ve demokratizm yönündeki büyük girişimin başarısına ne kadar güvenilebilir?

Bu sorular üzerinde elbette düşünmek gereklidir. Parti kadrolarımızın eğitimi alanında önümüzde daha yapacak çok şey vardır. Ama hiç kimse parti doğrultsunun yalnızca teorik hazırlığa sahip küçük bir azınlığın ayrıcalıklı hakkı olduğunu söyleyemez. Tüm partinin kollektif yaratıcı faaliyeti esas güç kaynağımızdır. Parti örgüt-kadro yapısını pekiştirme alanında da yapacak çok şey vardır. Ama, hem bu sorunların çözümü için, hem de sınıf düşmanının parti birliğini sarsma çabalarını etkisizleştirmek için, gene parti içi demokrasiye ihtiyaç vardır.

Fakat, parti ulusal konferansının başlattığı büyük girişimi başarıya ulaştırmanın olanakları, bizzat ulusal konferansımızın gerçekleştirdiği büyük yoklama sayesinde apaçık ortaya çıkmıştır.

Büyük yoklama nedir?

Birincisi, 1980 yılından beri, diktatörlüğün boğucu koşullarında, gizlilik nedeniyle en basit bilimsel kitapları

Arkası 14. sayfada

Dünya barışının ihtiyaç duyduğu bir girişim örneği:

MOSKOVA DÜNYA BARIŞ FORUMU

●Ahmet ALAN

Günümüz dünyası son derece karmaşık ve tehlikelerle dolu. Günümüz dünyası bağrında sert çelişkiler taşıyor. Bu çelişkiler arasında, yaşamımız açısından, geleceğimiz açısından belirleyici bir sorun korkunç bir hızla tırmanıyor: Bu savaş mı, barış mı sorunudur. Bu tırmanışın başdöndürücü hızı, silahlanma yarışındaki her yeni turla, bölgesel çatışmalardaki her tırmanışla, 'zaman' kavramını, zamanın kendisini de hızla daraltıyor. Uygarlığın, yeryüzünde bizzat yaşamın yokolması tehlikesinin artışına paralel olarak, bu tehlikeyi gidermek için gerekli zaman da aynı hızla azalıyor. Uzay ve atom çağında insanlık için bu tehlikeyi önleme mücadelesini tehlikenin artış hızından da hızlı etkinleştirmekten başka çıkar yol yok. Bu mücadeleye katılma, şu ya da bu biçimde yeralma istemi, bunun gerektiği duygusu dünyamıza yayılıyor.

"Nükleer silahsız bir dünya için, insanlığın yaşamda kalması için" belgisi altında Moskova'da yapılan Dünya Barış Forumu'na yeryüzünün dört bir yanından en değişik toplumsal katmanların temsilcilerini getiren işte bu istem, bu anlayıştı. Dünyamızın bölünmez olduğu, bütün halkların yazgısının ortak olduğu anlayışının artmakta olduğunu ortaya koyan bu forum, kimilerinin iddia ettiği gibi, bir anti-Amerikan kongre değildi. Bu forum, barışsever örgütlerin gönderdiği temsilcilerin bir konferansı değildi. Bu forum, aynı görüşten insanların bir toplantısı da değildi. 80 ülkeden yaklaşık 1300 aydın, din adamı, general, politikacı, bilim adamı ve sanatçının tümünün, 1917 Büyük Ekim Devrimi'ne, SSCB'ye sıcak sempati beslediğini kim iddia edebilir?

Moskova forumunu, kapsamlı da olsa, tek bir formülasyonla nitelemek, belki de olanaksız. Bu forum, alışılagelmiş geleneksel uluslararası toplantıların çerçevesine sığmıyor. Eğer bir kıyaslama yapmak gerekiyorsa, Moskova forumu özlü bir dünya kamuoyu yoklamasını andırıyordu. Hem foruma katılanların bileşimi, hem çalışma stili, hem de örgütlenme biçimi günümüzde birçok ülkede toplumsal bilinçte kendine özgü bir yenilenmenin başladığını gösterdi. Bunu, uygarlığın gelişmesindeki bugünkü aşamanın özelliği, bu özellikten kaynaklanan yeni politik düşünce tarzının zorunluluğu dayatıyor.

Kuşkusuz, yeni politik düşünce tarzının oluşup yaygınlaşması, yeniyle eskinin, gericilikle ilericiliğin, imparatorluk hevesleriyle komünist ülkülerin çetin mücadelesini ortadan kaldırmıyor kaldıramaz. Ama forumun da açıkça gösterdiği gibi, tarihte ilk kez insanlık kendisinin bir bütün olduğunun bilincine varmaya başlamış, nükleer tehlikeyi önlemenin olanaklı olduğunu, bunu yapabilecek gücün halkların ortak eylemi olduğuna inancı artmıştır. Artık günümüzde politika, yalnız politikacıların eylem alanı olmaktan çıkmış, milyonlarca insanın davası durumuna gelmiştir.

İnsanoğlunun bilincindeki bu olumlu gelişme, elbette, barış düşmanlarını ürkütüyor. Kuşkusuz, bu çevreler Moskova forumunda bu sürecin güçlü bir ivme kazanacağını biliyorlardı. Nitekim, öyle de oldu. Forum öncesinde ABD Başkanı Reagan ve yönetiminin, NATO elebaşılarının foruma davetli olanları "uyarması", forumun bir "propaganda şovu" olacağını ileri sürmesi ve hatta bilim adamlarına "teknoloji ve bilim konusunda bilgi sızdırmayın, dikkatli olun. Sonra bunun sorumluluğunun altından kalkamazsınız" türünden tehditlerde bulunması boşuna değildi. Militarizmin, ABD askersel-sanayi kompleksinin sözcülerinin endişesi forumdan sonra daha da arttı. Bu çevreler, Moskova'da dile getirilen gerçeklerin, bizzat kendi saflarına dek uzanan etkilerde bulunacağından korkuyorlar. SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov yoldaşın forumda yaptığı konuşmada SSCB'nin nükleer devlet statüsünden bile vazgeçmeye hazır olduğunu açıklaması, şimdiye kadarki tüm Sovyet barış önerilerinin geçerliliğini koruduğunu duyurması, ülkesinin nükleer felaketten kurtulmak için tüm güçlerle dürüst diyaloğa açık olduğunu yeniden ortaya koyması karşısında, tek sözle, bu yapıcı tutum karşısında militaristlerin politikaları daha da açığa çıkacaktır. Bunu önlemek için bu çevreler ve onların sermaye dünyasındaki uzantıları, yoğun bir çaba içindeler. Bizdekiler de hiç geride kalmıyor.

Nitekim, Prof. Fahir Armaoğlu (Tercüman, 18 Şubat 1987) Moskova forumuna katılanlara kaba hakaretlerde bulunuyor, ama ne Gorbaçov yoldaşın ne de öteki temsilcilerin sözlerinden örnekler vermeye cesaret edemiyorum. F.Armaoğlu "Gorbaçov'un derdinin, Amerika'nın 'Yıldız Savaşları' projesini önlemek" olmasına çok kızıyor. Bugün bunun tüm insanlığın derdi olduğunu, gökyüzünden gelecek ölümün hiçbir ayırım yapmayacağını bu projeyi önlemenin herkesin derdi olması gerektiğini Armaoğlu hiç düşünmüyor mu? Ergun Göze de böylesine ciddi bir konu da her zaman olduğu gibi son derece ciddiyetsiz bir yazı örneği veriyor (Tercüman, 20 Şubat 1987). ABD'den dağıtılan yönlendirme belgelerinden aynen aktardığı belli olan argumanlarla, dünyamızda büyük bir saygınlık kazanmış bir devlet adamı olan SBKP MK Genel Sekreteri Gorbaçov'dan "Rusların yeni patronu" diye, yüzmilyonlarca insanın temsilcisi olarak barışı korumanın yollarını tartışmak için foruma giden insanlardan "oraya reklam için gelmiş birçok şöhret" diye, Dünya Barış Konseyi gibi insanlığın yüzakı bir örgütten "taşeron" diye sözediyor. Hatta, barışçılığın nükleer roketler kadar tehlikeli olduğundan bahsederek, kimlerin adına konuştuğunu açığa vuruyor. Coşkun Kırca ise yazısında (Hürriyet, 23 Şubat 1987) ciddiyet havası esen farklı bir uslup kullanıyor. Ama, yazının özünü ortaya attığı iki soru açığa vuruyor. Kırca "Moskova'nın Batı'ya ne gibi ödünler vermeyi öngördüğünü" ve "SSCB'nin Batı'ya ne gibi teminat verebileceğini" soruyor? Sovyetler Birliği' nin tek taraflı moratoryum uyguladığı bir buçuk yılda ABD'nin 26 atom denemesi yapmasını, SALT-1 ve SALT-2 gibi temel anlaşmaları ABD çiğner, şimdi de roketsavar sistemleri sınırlayan ABRA adlı anlaşmayı çiğnemeye hazırlanırken SSCB'nin stratejik dengeyi koruyan bu anlaşmalara uymaya devam etmesini, Washington'un verdiği "ödün ve teminatlar" olarak mı görüyor Kırca? Sovyet tarafı topraklarını denetime açıyor, Amerikan uzmanlar Sovyet nükleer deneme sahasında ölçümler yapıyor. SSCB, güvenli denetim temelinde atom denemelerinin durdurulma-

Arkası sayfa 14'de

Alman Komünist Partisi (DKP) ile Sol Birlik partileri ortak toplantı yaptı

Şubat ayı başında Federal Almanya' nın Bonn kentinde Alman Komünist Partisi temsilcileri ile Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birlik partileri temsilcileri arasında bir görüşme yapıldı. Görüşmeye katılan Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi temsilcilerini partisi adına selamlayan DKP Başkanlık Divanı ve Sekreterya üyesi Karl-Heinz Schröder, F.Almanya'da seçim sonrası durum ve komünistlerin önünde duran görevler hakkında bilgi verdi.

Görüşmeden sonra yapılan ortak açıklamada, Federal Almanya'daki yabancı göçmen işçilerin, Alman sınıf kardeşleriyle yürüttükleri barış, demokrasi, ve toplumsal ilerleme mücadelesine yüksek bir değer biçildi. Türkiye'de verilen barış, demokrasi ve Kürt halkının ulusal hakları için mücadeleye dikkat çekilen ortak açıklamada Federal Almanya hükümeti, Türkiye' deki faşist rejime destek olmaktan vazgeçmeye çağrıldı. Ortak açıklamada ayrıca Federal Alman kamuoyuna da Türkiye ve Türkiye Kürdistanı demokratlarıyla dayanışmayı yükseltme çağrısı yapıldı.

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın Atina'da düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşmanın metni

Değerli basın ve TV mensupları,

Basın toplantımıza ilgi gösterip geldiğiniz için hepinize teşekkür ederim. TKP'nin pekçok konuda görüşlerini basın bildirimizde ifade ettik. Basın bildirimiz elinizdedir. Ben bildiriyi aynen okuyarak vakit kaybetmek istemiyorum. Daha çok sizlerin sorularınıza zaman ayırmak istiyorum. İyi biliyorum ki, gazeteci dostlarımız söylenen şeylerden çok söylenmeyen şeyleri merak ederler. Buna fırsat vermek, sizlerle açık, dostça bir diyalog içinde olmak istiyorum.

Bu nedenle basın bildirimizde yer alan en temel konular üzerinde kısaca duracağım.

Ama önce, kardeş YKP'nin davetlisi olarak Yunanistan'da bulunduğum süre, Yunan komünistlerinin, ilerici demokratlarının, halkın gösterdiği ilgiden duyduğum hoşnutluğu belirtmek ve bu fırsatı bana verdiği için YKP'ye içten teşekkür etmek istiyorum.

Gördüğümüz ilgi nedensiz değildir. Bölgemizde, Türkiye ile Yunanistan arasında gerginliğin artması kuşkusuz size de bize de kaygı veriyor. İran-Irak savaşının hafiflemeden sürmesi, Kıbrıs sorunu, Filistin, Lübnan sorunları endişe vericidir.

İkincisi, demokrasinin olmadığı bir ülkenin bir yurttaşı var karşınızda. Türkiye nereye gidiyor sorusu burada en çok duyduğum sorudur.

Üçüncüsü, karşınızda olan 65 yıldır illegal çalışmak zorunda bırakılan, Avrupa'nın tek illegal komünist partisinin bir yetkilisidir.

Dördüncüsü, öyle sanıyorum ki, sizler TKP'nin Yunan halkının dostu olduğunu biliyorsunuz. Partimizin üyesi, Yunan halkının dostu büyük şair Nazım Hikmet'i tanıyorsunuz.

Kuşkusuz Türkiye halkı, TKP de komşumuz Yunanistan'ın, Yunan halkının daha iyi bir gelecek için verdiği mücadeleyi ilgiyle izliyor.

Arkadaşlar,

Öyle bir dünyada yaşıyoruz ki, günümüzde hiçbir ülke kendi güvenliğini yalnız kendisi, kendi başına çizemiyor. Yalnız kendi güvenliğini tek taraflı düşünemez. Kollektif güvenlik anlayışını yerleştirmek zorundayız. Böyle bir anlayış yerleşmedikçe Ortadoğu'da, Doğu Akdenizde, Kıbrıs, Ege ve Balkanlarda sorunların barışçı çözümleri bulunamaz. Yani hem Yunanistan, hem Türkiye birbirlerinin güvenliğini dikkate almadıkça sorunlar çözülemez.

Uzay ve teknoloji çağında yaşıyoruz. Barış, akıl çağında aklın çağrısıdır. Bu çağrıya uyulmalıdır.

Günümüzde insanlığın kulağına "silahlanma" sözcüğü yabancı geliyor. Güvenliğimizi korumak için daha fazla silahlanmalıyız düşüncesini destekleyenler giderek azalıyor. Bunun akıl dışı olduğunu anlayanların sayısı artıyor.

Barış üzerine boş sözlerle kaybedecek vaktimiz de yok. Barışa, insanlığa, uygarlıklara yönelik tehdidin ABD silah tekellerinden geldiği açıktır. Nükleer denemelere karşı çıkmalıyız.

Daha çok sayıda bölgeyi, şehri ve hatta semtleri nükleer silahsız bölge ilan etmeliyiz. Denizlerimizi nükleer silahlara kapatmalıyız.

ABD yeni globalizm politikası izliyor. Yerel, bölgesel savaşları kışkırtarak bir dünya savaşını tırmandırmak istiyor.

Bu nedenle Ege ve Doğu Akdeniz' de istikrarı korumak yalnız bölge halklarını değil, tüm halkları ilgilendiriyor. Türkiye ve Yunanistan arasında gerginliklerin artmamasına özen göstermeliyiz.

İki ülkeyi birbirine karşı kışkırtan ABD emperyalizmi ve NATO başlarıdır. İki ül; kenin halklarının zararına olan silahlanma yarışını kışkırtanlar da yine aynı çevrelerdir. Durum böyleyken, başdüşman belli iken her iki ülkenin birbirini başdüşman ilan etmesi akla aykırıdır.

İki ülke arasında bir savaş tehlikesini önleyecek şey silahlanma yarışı değil, sorunları karşılıklı diyalog, barışçı görüşmeler, uluslararası hukuk ve adalet çerçevesinde ele almaktır.

Her iki halkın birbirine yakınlaşması için çaba harcamaktır.

Bu açıdan Balkanların nükleer silahlardan arındırılması girişimini, barış için Altılılar hareketini, Akdeniz'in bir barış denizi olması istemini destekliyoruz.

Aynı şekilde, biz Teodorakis yoldaşın ülkemizde dostluk girişimlerini, kurulan dostluk birliklerini hararetle destekliyoruz. Bunları yalnız biz değil, Türkiyeli ilerici demokrat çevreler de destekliyor.

Biz aynı zamanda bu girişimi Türkiye demokrasi güçlerine etkili bir destek olarak görüyoruz. Demokrasi güçlerine verilen her destek aynı zamanda demokrasinin başta gelen kararlı savunucusu TKP'nin üzerindeki yasağın kalkması için verilmiş bir destek demektir.

Aynı şekilde Avrupa Parlamentosunda Yunanlı komünist, sosyalist ve demokratların Türkiye demokrasi güçleri ile dayanışmasına büyük önem veri yoruz.

Türkiye'de demokrasinin olmayışı bölgemizde bir istikrarsızlık oluşturuyor ve bölgede barışı ve güvenliği tehlikeye atıyor.

Özal hükümeti ve bu rejim ABD'ye uyduluk politikası izliyor. Bölgede ABD' nin jandarmalığını üsleniyor. ABD ile yeniden uzatılan Savunma İşbirliği Anlaşması ile ABD çok tehlikeli yeni ödünler kopardı.

İçerde, Türk ve Kürt halkı üstünde baskılar devam ediyor. İnsan hakları ayaklar altına alınıyor.

Ancak önemli olan şimdi demokrasi güçlerinin daha kararlı mücadele içine girmiş olmalarıdır. Özal hükümeti ve generaller geleceklerinden endişe duyuyorlar. Sağdan sola, komünistlere kadar geniş güçler ABD'ye uyduluk politikasına, IMF'nin dayatmalarına, bas. kılara karşı çıkıyor, demokrasi istiyorlar. Grevler, öğrenci gösterileri artıyor.

TKP ülkede yeni bir ses yükseltiyor. Ülkemizin en eski partisi TKP'dir. Bu nedenle partimiz ulusal çıkarları, ülkenin ulusal güvenliğini korumayı kendi sorumluluğu ve hakkı sayıyor.

Biz dünyaya ve ülkemize yalnız kendi penceremizden değil, yepyeni bir pencereden bakmaya çalışıyoruz. Türkiye'nin aydınlık bir yola girmesini isteyen, barış ve demokrasi isteyen herkesle diyalog ve işbirliğini geliştirmeye çalışıyoruz. Diktatörlüğü asıl rahatsız eden TKP'nin bu yeni sesidir. Çünkü bu ses ülkemizde etkili oluyor.

Bu sesi kısmak istiyorlar. Ancak bunu başaramadılar, başaramayacaklar. Türkiye'de Türk ve Kürt halkı demokrasiye, özgürlüklere kavuşacaktır. Batı Avrupa'daki politik göçmenler ülkeye dönecek, TKP legal çalışma hakkını elde edecektir.

Haydar Kutlu yoldaşın gazetecilerin sorularına yanıtları'ndan...

Yaklaşık 3 saat süren basın toplantısında, Haydar Kutlu yoldaş, Yunanlı ve Türk gazetecilerin ayrıntılı sorularını yanıtladı. Kutlu yoldaş, iki halkın dostluğu ve Türkiye-Yunanistan Dostluk Birliği girişimi üzerine bir soruya şu yanıtı verdi:

Konuşmamda bu konuya kısaca değinmiştim. Açarak söylersem, açık ki biz, TKP olarak Türk-Yunan halkları arasındaki dostluk girişimini destekliyoruz. Halklar arasındaki dostluk girişimini desteklemekten daha doğal bir şey olabileceğini düşünemiyorum. Halklar arasındaki dostluk kime hizmet eder? Elbette her şeyden önce birbirine yakınlaşan, dostluk kuran iki halka hizmet eder. Bugün bu girişimin Özal'a hizmet etmiş olacağını veya edebileceğini düşünemiyorum.

Biliyorsunuz ülkede, özellikle 12 Eylül'den sonra pek çok konuda şoven kampanyalar gitti. Bu hem Ege sorununda, hem Kıbrıs sorununda böyle oldu. Bu iki halkın dostluk girişiminin her şeyden önce bu şovenizme karşı önemli ve etkili bir yanıt olduğunu düşünüyorum. Hiç kuşkusuz halkımız için şoven propaganda, şovenizm büyük tehlike. Demokrasi güçleri için, ilerici güçler için de aynı zamanda büyük tehlike. Çünkü halkın gerçekleri görmesini önlüyor, onun bilincini çarpıtı-

yor. İşte bu nedenle tekrar etmek istiyorum ki, şovenizme karsı etkili bir yanıt oldu dostluk girişimi. Dostluk girişimi aynı zamanda gerginlikleri önleme, çatışmaya fırsat vermeme yönünde de etkili sonuçlar doğuruyor.

Şunu çok açıklıkla söylemek isterim: Türkiye'nin demokrasiye dönmesine yardım, herşeyden önce bu tür gerginliklere ve çatışmaya fırsat vermemekle sağlanabilir. Özal hükümeti dış sorunları, içerde ağırlaşan ve çok ağırlaşan ekonomik sorunlardan halkın dikkatini çekebilmek için kullanıyor. Aynı zamanda baskıları, anti-demokratik uygulamaları gizlemek için de kullanıyor. Bu nedenle Dostluk Birliği, aynı zamanda Türkiye'nin demokrasiye dönmesi konusunda önemli bir destek olarak da değerlendirilmelidir. Türkiye halklarının ve demokrasi güçlerinin, bu girişimi açıkça desteklediğini söyleyebilirim. Bunun örnekleri var. Her şeyden önce Teodorakis yoldaşın konserleri bunun canlı kanıtı.

Sonra, bu Dostluk Birliği'ne, bu birliğin bildirisine kimler imza attı, buna bakmak lazım. Bu insanlar, örneğin, Aziz Nesin gibi, Yaşar Kemal gibi, Melih Cevdet gibi, Ali Sirmen gibi... Bu isimler 12 Eylül'ün başından beri demokrasi için kararlı mücadele veren demokrat isimler. Ve içlerinde uzun süre hapis yatanlar var. Ve onları destekleyen, bu isimleri destekleyen daha geniş demokrat çevreler vardır. Eğer ülkede baskı olmasaydı, zannediyorum ki çok geniş çevrelerin, belki de düşünemeyeceğiniz kadar geniş çevrelerin destek verdiğini görecektik.

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, bir gazetecinin Türkiye Yunanistan Dostluk Birliği girişiminde yer alanlar arasında, Kıbrıs sorunun çözümü konusunda farklı görüşlerde olanların varolduğunu hatırlatması üzerine şöyle dedi:

Önce dostlar günümüzde, dünyamızda hiçbir konuda ya hep ya hiç mantığının geçerli olmadığını görmek gerekir. Kuşkusuz ben de sizin gibi, bu birliğe katılan herkesin Kıbrıs konusunda aynen bizim gibi düşünmesini isterdim. Kuşkusuz farklı düşünenler var Kıbrıs konusunda. Ama burada, şimdi Yunan halkıyla dostluk için biraraya gelenler, öyle sanıyorum ki Kıbrıs konusuna daha realist yaklaşabileceklerdir bundan böyle.

Bildiriye Kıbrıs konusunda bir formülün girmiş olması bile, Kıbrıs sorununun ifade edilmiş olması bile başlı başına önemlidir. Kuşkusuz bu birlik içerisinde farklı politik görüşte olan insanlar var. Bu tür farklılıkların olmasını doğal karşılıyorum, karşılamalıyız. Fakat bize düşen elbette gerçekleri anlatmaktır. Biz TKP olarak var gücümüzle, Kıbrıs'tan, Türk askerleri de dahil, tüm yabancı askerlerin çekilmesini sürekli ifade ediyoruz.

Kuşkusuz Kıbrıs konusundaki görüşlerimiz açık olduğu için ben tekrar etmedim. Fakat Türkiye'de üzerinde en zor konuşulan, Türk askerlerinin Kıbrıs'tan çekilmesi sorunu olduğu için bu konudaki net görüşümüzü söyledim. Elbette Kıbrıs sorununun çözümü konusundaki görüşlerimiz bundan ibaret değil. Biz her tür dış karışma olmaksızın Kıbrıs sorununun iki toplumun barışçı girişimleriyle çözülmesini ve aynı zamanda uluslararası bir forumda Kıbrıs sorununun Birleşmiş Milletler gözetiminde ele alınmasını düşünüyoruz. Ve her durumda Kıbrıs'ın toprak bütünlüğünün, bağımsızlığının, bağlantısızlığının korunmasını savunuyoruz.

Kutlu yoldaş, Ege sorunu üzerine yeni bir soru gelmesi üzerine, görüşlerini şöyle açtı:

Kuşkusuz Ege sorunu yeni çıkmadı Türkiye ile Yunanistan arasında. Londra'da bulunan Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, bir yayınında şöyle söyledi: "Yunanistan'la Türkiye arasındaki anlaşmazlık özellikle bir Amerikan şirketinin Ege'de petrol bulmasıyla başladı" diyor. Kuşkusuz bu yorum tartışılabilir. Ama bir gerçek payı var. Amerikan planları, ABD ve NATO'nun planları anlaşılmadan Ege sorunu anlaşılamaz.

Bize göre özellikle kıta sahanlığı sorunu olsun, gerekse FIR hattı sorunu olsun, Amerika'nın ve NATO'nun Ege'ye kalıcı bir biçimde yerleşme amaçlarına bağlıdır. Ve sizin ayrıntılarını bildiğiniz "Rogers Planı" bu amaçları gerçekleştirmeyi hedefliyordu. Bu nedenle biz, Ege sorununda, her iki sorunda -hem kıta sahanlığı sorunun, hem FIR hattı sorununun- uluslararası hukuk çerçevesinde, ama yalnız bu çerçevede değil, aynı zamanda adalet çerçevesinde çözülmesini düşünüyoruz. Kuşkusuz çözüm uluslararası hukuk çerçevesinde olmalı, fakat eğer her iki ülkenin karşılıklı görüşmelerle karşılıklı çıkarlarını koruma esasına göre bir formül bulunamazsa, yalnızca uluslararası hukuk kuralları da sorunun çözümüne yetmeyecektir. Bunun için her iki ülkenin meşru çıkarları gözetilmeli aynı zamanda. Ve bu da karşılıklı görüşmeler yoluyla halledilmeli. Şunu bilmek gerekir ki Ege'nin Türkiye'ye kapatılması adalet çerçevesinde düşünülemez. Ege Türkiye'ye kapatılmamalı. Gerginlikleri daha da artırır bu tür formüller. Yani Ege, hem Türk, hem Yunan halkının ortak yararlanabileceği barışçı bir deniz olmalı. ve biz bu problemleri çözülemez problemler olarak görmüyoruz. Eğer karşılıklı diyalog içerisinde ele alınırsa.

Bir gazetecinin, Türkiye'de legal sosyalist parti tartışmaları ve TKP'nin legal çalışma hakkı üzerine yönelttiği soruya, Haydar Kutlu yoldaş şöyle yanıt verdi:

Böyle bir soru sorulduğu için öncelikle teşekkür ederim. Çünkü bu konuda, özellikle legal sosyalist parti konusunda partimizin görüşü ülkede sık sık çarpıtıldı. Biz bir sosyalist parti girişimine karşı değiliz elbette. Ama biz bugünkü koşullarda, demokratların görüşlerini özgürce açıklayamadıkları koşulllarda kurulacak bir sosyalist partinin, sağlıklı bir çizgide yürüyemeyeceği kanısındayız.

İkincisi, biz ülkedeki sosyalistlerin bugün demokrasi mücadelesi için sendikalarda, gençlik kesimi içerisinde, yığın örgütlerinde, odalarda çok daha etkili mücadele olanaklarına sahip olduğunu düşünüyoruz. Yani TKP legale çıkacak diye, sosyalist parti girişimlerine karşı çıkıyoruz" demek, elbette doğru değil.

TKP kısa zamanda legale çıkacak demedim. Çünkü zaman söylemek kolay değil. Çok zorlu mücadelelerle ancak çıkabileceğiz. Ama önemli olan şu; bugün artık demokrasiyi tartışan herkes, TKP'nin legal olup olmayacağını da tartışıyor. Sağ partilerden ilericilere kadar tartışılıyor. Neden tartışılıyor? Bu sevindirici bir gelişmeye işaret. Demek ki Türkiye'de demokrasi bilinci geliyor artık. Sağ partiler bile 12 Eylül öncesinden farklı bir demokrasinin olması gerektiğini en azından kavramaya başlıyorlar. Çünkü anladılar ki, 12 Eylül öncesi, sık sık tepelerine dipçik inmesini engelleyemedi, engelleyemiyorlar. Ve "Batı demokrasisi istiyoruz" diyorlar elbet. "Batı demokrasisi istiyoruz" dendiği anda hemen soru geliyor: "Orada komünist partiler yasal. Neden TKP yasal değil?"

Bu gelişme kendiliğindendir. TKP'nin legalitesinin tartışılması objektif bir gelişmedir. Ve aynı zamanda TKP'nin legal olması, demokrasinin de bir güvencesi kuşkusuz. En demokratik bir parti, demokrasiyi en kararlı savunan bir parti, Komünist Partisi.

İlgiyle izlenen basın toplantısında, Haydar Kutlu yoldaş, Ege'de 12 mil sorununu ve Türkiye'de irtica tartışmalarını konu alan iki soru üzerine şöyle konuştu:

Birinci soruya kısa yanıt vermek istiyorum. Daha önce üzerinde uzunca durdum. "Ege'yi Türkiye'ye kapatmak" derken, kuşkusuz kimseyi kastetmedim. Ama çözümün bu tarz olmayacağını, olamayacağını söyledim. Ama örneğin 12 mil konusu, bize göre tartışmalıdır. Bu uygulandığı zaman nasıl bir durum ortaya çıkacak? Doğrusu şu anda çok zor. Bu nedenle "karşılıklı görüşme ve diyalog" dedim. Bu nasıl olabilir? Şu anda görmek lazım ki bundan çok uzaktır iki ülke. Yani diyalogtan çok uzaktır. Bu nedenle bugün nasıl olacağı sorusuna yanıt vermek çok zor. Ama açık olan bir şey var: Eğer çatışmalardan uzak durulursa, gerginlikleri artırmaktan uzak durulursa, diyalog kapıları da açılır. Ve bu nedenle de, yalnızca uluslararası hukuk çerçevesinde yani varolan teamül çerçevesinde değil, aynı zamanda karşılıklı görüşmelerde her iki ülkenin de çıkarlarının ne olabileceği ele alınarak sorun çözümlenebilir.

Her iki ülke de azami isteklerle sorunun çözümüne yanaşırlarsa, çözüm bulunabileceğini zannetmiyorum. Kuşkusuz bugün TKP hükümette değil. Bu nedenle bir çözüm planı ne yazık ki öneremiyoruz. Bu nedenle de hala çok olması gereken tutum ve prensiplerden sözediyoruz.

İkinci soruya gelince. Son zamanlarda ülkede çok hararetli tartışılan bir konu. Hemen ilk olarak söyleyeyim

Arkası 12. sayfada

Ortak istek ve özlem:
İNSAN HAKLARININ EKSİKSİZ TANINDIĞI BİR TÜRKİYE

Hekimlerin meslek örgütü Türk Tabipler Birliği ülkemizde yaşanan olaylar, gelişmeler karşısında onurlarını, meslek ahlaklarını koruyabilmek, insan haklarına uygun bir şekilde mesleklerini icra edebilmek için meslek yeminlerine, Hipokrat andına bir paragraf eklemeye karar verdiler. Şimdi Türkiye'de hekimler, tıp fakültelerini bitiren genç doktorlar mesleklerine ilk adımlarını atarken şöyle diyecekler: **"Baskı ya da tehdit altında olsam bile, insan yaşamına ve onuruna büyük saygı göstereceğime ve tıp bilgilerini insanlık yararına aykırı olarak kullanmayacağıma namusum ve şerefim üzerine ant içerim."** Türk Tabipler Birliği ayrıca Tıp Meslek Ahlak Tüzüğü'nü de gözden geçirme gereğini duydu ve yeni ekler yaptı. Meslek ahlakına aykırı davranışlar arasına açık bir şekilde doktorların işkenceye katılmasını önleyici hükümler eklendi.

Hekimler bu değişiklikleri yapmak zorunda kaldılar, çünkü Türkiye'de yaygın, sistemli, devlet eliyle, devlet desteği ve koruması altında yürütülen bir işkence var. Hekimler bu değişiklikleri yapmak zorunda kaldılar, çünkü Türkiye'de insan hakları ve bu hakların en başında gelen yaşama hakkı hiçe sayılmaktadır. Kuşkusuz yalnız yaşama hakkı değil, onurla yaşama, bilinçle yaşama, özgür bir yurttaş olarak, bir insan olarak yaşama hakkı bugün Türkiye'de ağır tehdit altındadır. Bu, bir takım "kara niyetli adamların" ülkemizin uluslararası plandaki "saygınlığına" leke sürmek için, örneğin onun kimi uluslararası kuruluşlarda yer almasını önlemek için, ya da işadamlarının pek büyük bir hevesle istedikleri AET üyeliğini engellemek için uydurdukları bir kara çalma mı? Bir avuç solcu "bozguncu" "bölücü" mü atıyor bu iddiaları ortaya?

Türk Tabipler Birliği Türkiye'deki hekimlerin demokratik meslek örgütüdür. Bu örgütün yöneticilerini doktorlar, kendi özgür oylarıyla seçiliyorlar. Türk Tabipler Birliği, 12 Eylül rejiminin birçok kez şimşeklerini üstüne çekmiş, ama andına sadık kalmış doktorların meslek örgütüdür. İnsanın yaşamını savunan, sağlığını savunan, mesleği insan sağlığını korumak olan insanların örgütü işkenceye, idamlara karşı çıkmayacak da ne yapacak? Demek ki doktorlar, aralarından çıkan ve andlarına ihanet eden gerçekten parmakla sayılır birkaç kişi dışında işkencenin, insan hakkı ihlallerinin karşısına çıkıyorlar. Yalnız doktorlar mı? İktidardaki ANAP dışındaki yasal-yasadışı siyasal partilerin hemen tümü, işçi sendikaları, insan haklarının ayaklar altına alınmasının en yakından tanıklığını yapan avukatlar, onların meslek örgütleri barolar, aydınlar, sanatçılar, bilim adamları da karşı çıkıyorlar zulme, zorbalığa...

● Doğan DİNÇ

İşkenceye karşı hep birlikte

Geçtiğimiz günlerde T.B.M. Meclisine insan hakları derneğinin açıklaması üzerine hazırlanmış bir araştırma önergesi verildi. Önergeyi SHP Genel Sekreteri ve arkadaşları hazırladılar. İnsan hakları derneği açıklaması, 149 kişinin doğrudan işkence ile öldürüldüğünü ortaya koydu. Öteki kayıplar, sokakta, dağda, bayırda kurşunlananlar, "kazaya kurban gidenler" bu sayının dışındadır. SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar **"Caniliğin, ilkelliğin ve vahşetin ötesindeki bu katliamın hesabını soracağız"** dedi. **"İşkence devlet politikası halindedir"** dedi. DSP Genel Sekreteri Nuri Korkmaz **"Türkiye'de işkence vardır, işkence gözaltı süresinde yapılmaktadır. Sanıklar gözaltı süresince başta savunma avukatları olmak üzere yakınlarıyla görüştürülmemektedirler. İşkence yapanlara karşı verilen cezalar yetersizdir"** dedi. Meclisteki bir başka muhalefet partisinin, DYP'nin Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, **"işkence insan onuruna yapılan saldırıdır, biz işkenceyi insanlık suçu sayıyoruz. Türkiye'de zorla sorgulama yapılmaktadır. Açıklıkla söylüyorum ki işkence vardır"** diye konuştu. Eski başbakanlardan Süleyman Demirel kısa bir süre önce işkence konusundaki tutumunu açıklamış, **"işkence bir insanlık ayıbıdır. İnsan olan herkesin işkence dendiği zaman tüylerinin diken diken olması lazımdır. Eğer bir memlekette işkence sözkonusu ise orda siyasi sorumluluk da beraberinde vardır"** demişti.

İşkence olayı insanın yaşama hakkına yöneltilmiş ağır ve iğrenç bir saldırıdır. Ama işkence hiçbir zaman yalnız başına var olmuyor. Bir ülkede hem insan haklarına uyulsun, hem de işkence var olsun, böyle birşey düşünülemez. Çünkü işkence asıl olarak insanın tanınmayan haklarına karşı, bu hakların kullanılmasına karşı, zorbalığın başlıca silahını oluşturuyor. Bir ülkede işkence varsa, saptanmışsa, kanıtlanmışsa; demektir ki, bu ülkede insanların hiçbir hakkı tanınmıyor; demektir ki, düşünmek örgütlenmek, hak aramak, grev yapmak, özgürce yazmak, çizmek, toplanmak, seyahat etmek, bağımsız bir mahkemede yargılanmak, dokunulmaz gizliliği bozulmaz bir konuta sahip olmak hakkı da yoktur. İşkence varsa, bu haklar varolmasın, insanlar bu hakları kullanmaya, korumaya kazanmaya kalkışmasın diyedir.

Daha çok çaba!

12 Eylül 1980 ile birlikte o güne kadar ülkemizde insan hakları konusunda ne kadar olumlu gelişme olmuşsa, hepsi zorbalığın süngüsü, postalları, süngüyle, postalla işbirliği yapan politikacıların ayakları altında kaldı, yok edildi. 1980'den 1987'ye geldik, baskı ve zorbalık bitmedi. İnsan Hakları Derneği Genel Sekreteri Akın Birdal'ın dediği gibi **"Günümüzde kullanılmaya çalışan haklar siyasi otoritenin zaafından değil, hak arama bilincinin kabarmasından ve kitleselliğe dönüştürülmesi çabasındandır."** Yönetim insan haklarını tanımaya yanaşmıyor. Onun geri adımları, manevraları, karşı çıkışın güçlenmesindendir. Yönetim yüzüne taktığı maskenin saydam bir maske olduğunun belki farkında değil, arkadan onun sırtlan dişleri kendini öylesine gösteriyor ki, insan haklarının savunucularının daha çaba harcamaları, daha çok savaşmaları gerektiği ortaya çıkıyor.

1980'den 1987'ye geldik. Ama işkence sürüyor. Hem de bir iki örnekle kalmıyor. Daha geçenlerde tiyatro sanatçısı Yılmaz Onay hiçbir kanıt olmaksızın, hiçbir dişe dokunur suçlama bile olmaksızın evinden alınıp götürüldü. Ne istiyorlardı ondan? Gizli bir örgüt üyesi olduğunu itiraf etmesini. Kapatılmış yasal TİP'i yeniden canlandırmak istediğini itiraf etmesini. Öylesine bir iddia ki, insan haklarını yok etmekte, tanımamakta kararlı olanları hepten ele veriyor. Yasal TİP neden kapatıldı? Kim biliyor bunu? Hangi eyleminden dolayı kapattılar TİP'i? Bir partiyi kapatanlar, en başta insanların örgütlenme, seçme, seçilme yönetme, hak arama, hakkını savunma hakkını yok ediyorlar. Yılmaz Onay'a işkence yaptılar. Neden? Onun örgütlenme hakkını eylemli olarak savunduğundan kuşkulandıkları için.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi Mustafa Hayrullahoğlu'nu da aynı nedenle öldürdüler. İstediler ki, onu konuşturabilsinler ve örgütlenme hakkının yokedilmesine, varolmaya devam ederek, mücadeleyi sürdürerek direnen TKP'ni dağıtabilsinler. Mustafa Hayrullahoğlu'na bunun için işkence yaptılar. Konuşturamadılar ve öldürdüler.

Tehdit hepimize - kavga hepimizin

İşkence, işkencede öldürme, idam etme, idam hükmüyle yargılama, mahkum etme, (bugün karar altına alınmış bini aşkın idam hükmü, meclise gelmiş yüzlerce idam dosyası var) tüm bunlar işkencenin, ölümün yalnızca zorbalıkla, fiziksel olarak karşı karşıya bulunanlarla ilgili olmadığını gösteriyor. Tüm bunlar geride kalanlara büyük çoğunluğa bir büyük gözdağıdır. "Susun, oturun, hak, hukuk deyip durmayın, sessizce boyun eğin" tehdidir. İşkence bir kişiye, üç kişiye, beş kişiye, bin, on-

Arkası sayfa 14'de

ATILIM
Kurucusu: İ.Bilen
YURTDIŞI EKİ
Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı
1 Mart 1987

FİDEF ile AMGT'nin Eylem Birliği ve Tercüman'ın Karaçalma Kampanyası

● Mehmet ERGÜL

Federal Almanya'daki Türkiyeli yurttaşlarımızın örgütlerinden ikisi, FİDEF ile Avrupa Millî Görüş Teşkilâtı, geçen yıl içinde bazı konularda işbirliği yaptılar. Her iki örgütün temsilcileri de, Kopenhag'da barış forumuna katıldı. Gerek FİDEF, gerekse AMGT; seçim hakkı için, pasaport harçlarının ve bedelli askerlik miktarının indirilmesi için birlikte hareket ettiler.

AMGT Genel Sekreteri **Ali Yüksel, "bütün bu konularda en fazla yakınlığı FİDEF'ten gördüklerini" belirtiyor, "aslında bizi biraraya getiren çok sebep var, ülkemizi sömüren güçler bizi birbirimize düşürmek istiyorlar"** diyor.

Gerçekten, Federal Almanya'daki, Batı Avrupa'daki yurttaşlarımızın kendilerini yakından ilgilendiren sorunlarda omuz omuza vermelerinden daha doğal ne olabilir?

Keşke çok daha geniş güçler, yurt dışındaki bütün Türkiyeli emekçilerin örgütleri birlikte hareket edebilse... Yurttaşlarımızın yararına olan her konuda başbaşa verebilse... Önce bir ortak hareket niyeti, arzusu gösterebilse... Ve sonra en temel konularda ortak bir hareketi gerçekleştirebilse... Bundan daha sevindirici ne olabilir?

FİDEF ile AMGT'nin ortak hareketi neyi gösterdi?

En başta, hangi görüşten olursa olsun, yurt dışındaki işçilerimizin somut çıkarlarını, haklarını savunmanın, tutulacak ana halka olduğunu gösterdi. Demek ki, ortak eylemler daha da geliştirilebilir. Bu eylemler, daha güçlü biçimde, barışı yaşama hakkını savunmaya, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmaya yönelebilir.

Ayrıca, tek bir ortak eylemin bile, başka her şeye göre daha öğretici olduğu bir kez daha doğrulandı. Demek ki, insan kendi başından geçince, daha kolay öğrenebiliyor. Birbirine en uzak sanılan, aslında birbirinden çok uzaklara düşürülen insanların, komünistlerle dindarların, başka bir dünyaya değil, bu dünyaya ilişkin konularda birlikte hareket edebilecekleri görüldü.

Önyargıların törpülenmesi, giderek ortadan kalkabilmesi, karşılıklı güvenin oluşması, en iyi eylem birliği içinde gerçekleşebiliyor. Demek ki, değişik güçler birbirlerinden uzak durdukça, bundan en çok yararlanan baş düşman oluyor. Herkesin ortak düşmanı, ABD emperyalizmi ve yerli uzantıları bundan kazançlı çıkıyor.

Dinsel akımlarla diyalog ve ortaklaşa eylemlerin artması, daha geniş dindar çevrlerin emperyalizm ve gericiliğin etki alanından çıkmasını, barış ve demokrasi güçlerine yaklaşmasını, katılmasını sağlayabilir. Böyle bir sonuç da çıktı.

Ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun 7. Plenumu açış konuşmasında da belirttiği gibi, "karşı karşıya bulunduğumuz tarihsel dönüm noktası, aynı zamanda, halkımızın, ülkemizin önüne, ulusal kurtuluş savaşı dönemindekine benzer bir tarihsel fırsatı çıkarıyor. Halkımıza ve ülkemizin ulusal çıkarlarına ihanet eden bir avuç güç dışında geniş güçler birleşebilirler. **Tarihsel bir sentez yaratmak mümkündür.**"

***

FİDEF ile AMGT arasında işbirliği, bazı çevreleri oldukça rahatsız etti. Dindarları savunur gözüküp, onları Amerikan emperyalizminin yörüngesinde tutmayı uğraş edinen **Tercüman** gazetesi, bu gelişmeler karşısında "TKP Çıldırtıyor" diye başlık attı. Komünistlerle dindarlar arasında yakınlaşma yolunda ilk adımların atılmakta olması, öyle anlaşılıyor ki, **Tercüman'ı** çıldırtmasa bile, oldukça tedirgin etmişe benziyor. 12 Eylül'den önce terörist MHP'nin akıl hocalarından, **Hergün** yazarı Taha Akyol, şimdi **Tercüman'da** "Nasıl olur da, bütün öteki görüşlerle ihtilaf halindeyken, TKP ile birlik olursunuz?" diye Avrupa Millî Görüş Teşkilâtı'nı suçlamaya kalkışıyor.

Niye? Çünkü böyle birlik, yurt içinde de "örnek olur, yol olur, ilk anda durdurulamazsa, sonra hiç önü alınamaz" diye ürküyor. Ya ülke içinde de, devrimci sol güçlerle dinsel akımlar, barış için, demokrasi için, insan hakları için birlikte hareket etmeye başlarlarsa?

İşte bu düşünceler, Amerikan egemen çevreleriyle yakın ilişkisi olan, **Paul Henze** ve **Baymirza Hayıt** gibi CIA görevlilerine sütunlarını cömertçe açan **Tercüman** yöneticilerini irkiltiyor. Çünkü sol güçlerle ABD dayatmalarına karşı çıkan dindar çevreler ne kadar birbirlerini yakınlaşırlarsa, ABD'nin "böl ve yönet", "böl ve dayat" biçimindeki tezgâhı o kadar güçlü bir darbe yemiş olacaktır.

Nitekim **Milli Gazete** yazarı Abdurrahman Dilipak, haklı olarak Amerikan planına ve **Tercüman'ın** karaçalma kampanyasına dikkati çekiyor, "Amerika istiyor ki, müslümanlarla solcular çatışsınlar ve ABD bu toz dumanda işini görsün" diyor. Dilipak, "asıl üzerinde durulması, düşünülmesi gerekenler, bu kampanyaya muhatap olanlar değil, bu kampanyanın çığırtkanları olsa gerektir" diye ekliyor.

Gerçekten, bu kampanyada dindarları savunur gözüküp, Avrupa Milli Görüş Teşkilatı'na ve Refah Partisi'ne saldıran **Tercüman** gazetesi üzerinde durmak gerekiyor.

Dikkatleri Türkiye'deki Amerikan varlığından, Türkiye'deki Amerikan nükleer tehlikesinden uzak tutup, dindar çevreleri içeride sol güçlere, dışarıda da komşu Sovyetler Birliği ve Bulgaristan'a karşı kışkırtan bu gazete kime hizmet ediyor?

CIA ajanlarıyla içli-dışlı olan, ırkçılığı, Turancılığı, ülkemizin Kerkük-Musul serüvenine sürüklenmesini savunan, barış hareketine en azgın biçimde karaçalmaya yeltenen bu gazete, hangi çevrelere hizmet ediyor?

Devamı arka sayfada

Ulusal Konferansın hareketlendirici gücü

Abit/Belçika

Ulusal Konferans tartışmalarından yayılan ışık önümüzü açtı, yolumuzu aydınlattı. Ulusal Konferansımızın ortaya çıkardığı güç ve yarattığı güven ile bir atılım dönemine girdik. Batı Avrupa'daki çalışmalara ilişkin tezlerdeki temel fikirler doğrultusunda çabalarımızı yoğunlaştırdık. Bu, ülkemizdeki göçmen işçi hareketinin faaliyetindeki yükselişte de kendini ortaya koydu.

Ülkemizde 200 izleyicinin katılımıyla gerçekleşen "Göçmen İşçiler Paneli" ne omuz verdik. Panel boyunca göç süreci, primli geri dönüş, ırkçılık, yerleşim hakkı, konut ve eğitim sorunu, bedelli askerlik, vize ve serbest dolaşım konularında değişik politik görüşlerden 19 kişi konuşma yaptı.

Netaş işçileri ile dayanışma kampanyasının yanısıra, çeşitli basın yayın çalışmaları gerçekleştirildi. DİSK'in kapatılmasını ve yöneticilerinin mahkum edilmesini protesto amacıyla bir mektup kampanyası düzenlendi.

Belçika'da çalışma yürüten DİBAF ve BTIB arasında, ortaklaşa eylemler yürütmek amacıyla bir platform imzalandı.

B.Avrupa'da göçmen işçilere oy hakkı için, Avrupa Parlamentosu nezdinde yürütülen kamuoyu oluşturma çalışmalarına Belçika'dan katılan BTIB, 88 seçme ve seçilme oy hakkı ile ilgili konuları ele alan bir broşür hazırladı.

Yılbaşı gecesi 70 kişinin biraraya geldiği sıcak ve coşkulu bir toplantı düzenlendi. Bu arada çeşitli düzeylerdeki eğitim çalışmalarına da başlandı.

Bütün bunlar amaçlanan çalışmalar doğrultusunda atılan ilk adımların yansımalarıdır. Şimdi daha fazla iş, dağa yoğun, daha disiplinli çalışma diyoruz.

Silahlı kuvvetler mensupları arasında intiharlar neden artıyor?

İbrahim Nefer / Adana

Son zamanlarda, basında cinnet geçiren, intihar eden subay, astsubay ve erlere ilişkin haberlerde bir artış var. Boyalı basın bu olayların yalnızca aile geçimsizliği vb. yüzeysel görüntülerinden sözediyor. Yine de bunlar yalnızca sivil yaşamda meydana gelmiş olaylardır, görevli birlikler içinde durum daha ciddidir. Öteden beri ordudaki aşırı, katı disiplinin ve insan onurunu ayaklar altına alan keyfi davranışların sonucunda bu tür olaylara rastlandığı bilinir. Ancak bu kez durum başka boyutlar da kazanmıştır, ve bu tür olayların artış nedenini de burada aramak gerekir. Özellikle Doğu'da görevli ya da görev yapmış olan subay ve erler arasında bunalımlar, intihar olayları artmıştır. Bunun temelinde yatan asıl neden ise, katı disiplinin yanısıra, militarist generallerin orduyu halkın üzerine sürmesi, silahlı kuvvet mensuplarını Türkiye Kürdistanı'nda yürütülen insanlık dışı zulme alet etmeleri karşısında, aldatıldıklarını gören, işlenen suçlar karşısında tepki duyan birçok subay ve erin çıkış yolu bulamayarak, bunalıma düşmeleridir.

Adana, G.Antep ve K.Maraş yöresinde görevli bulunan 6. Kolordu Komutanlığı' na ait ve yalnızca iki gün zarfında meydana gelen ölüm ve intihar olaylarını kapsayan aşağıdaki belge, intiharların ulaşmış olduğu boyutlarını ortaya koymakla kalmıyor, aynı zamanda militarist generallerin doğacak tepkinin önünü almak için, disiplin adı altında nasıl tehdit ve baskılarını artırma yoluna gittiklerini de sergiliyor:

"Konu Disiplin

1- 12-14 Eylül 1986 tarihleri arasında aşağıda isimleri yazılı birliklerde hizalarında yazılı olan üzücü olaylar meydana gelmiştir.

a) 5. Zırhlı Tugayı:

a) Silah kazası (Kendi tüfeği ile kendisini yaralamak)

b) Kendi tüfeği ile intihar

b) 488. Ulş.Dt.O.Tb.K.lığı Araç kazası (askeri araç kazası sonucu hafif yaralanma)

c) 2. Or.Yzc.Köp.Bl: İntihar

2) Tamamen birlik disiplini zaafından meydana gelen bu tür olayların bir daha tekrar etmemesi, aksi halde en yakın komutandan başlamak üzere silsile ile herkes sorumlu tutulacaktır.

3) Birlik komutanlarının mesai dışında dahi birliklerinden sorumlu olduklarını bilecek ve bu tür disiplin zaaflarını önlemek için her türlü tedbiri alacaklardır.

Hakkı Kaya
Korgeneral
6. Kolordu Komutanı"

Yine 6. Kolordu'ya ait aşağıdaki belge ise militarist generallerin işlenen cinayetlere duyulan tepkiden nasıl çekindiklerini gösteriyor ve düzenli ordu birlikleri yerine özel seçilmiş, eğitilmiş asker ve polis komando birliklerinin kaydırılmaya başlanmasının nedenlerine de ışık tutuyor.

"6. Kolordu Komutanlığı' nın 7 Kasım 1986 tarih, 7130-17-86/1696 sayılı emri:

Güneydoğu Anadolu Bölgesi il ve ilçesi nüfusuna kayıtlı erbaş ve erlerin kritik yer ve görevlerde ve özellikle mühimmat depolarında nöbet tutan müfrezelere verilmeyecek, verilen varsa derhal değiştirilecektir.

Hakkı Kaya
Korgeneral
6. Kolordu Komutanı"

MHP'li faşistler Fatih Ormanı tesislerinde yuvalanıyorlar

Candan Güven/İstanbul

Tüm devlet kurumlarında olduğu gibi, bundan birkaç yıl önce, Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanlığı'nda da kilit noktalara eski MHP'li faşistler getirilmişti. Müsteşar Nevzat Durukan, Gn.Müd. Mehmet Ali Karadeniz, Gn. Md. Muavini Cemal Akın bunlardan bir kaçıdır.

Geçen yıl içinde ise yavaş yavaş daha alt kadrolarda temizlik hareketi başlatıldı. Bölge müdürleri değiştirilerek yerlerine tescilli faşistler getirildi. Istanbul, Türkiye'nin en önemli bölge müdürlüklerinden biri olduğu için burada daha büyük bir operasyon düzenlendi. Ilk önce Istanbul Orman Böl. Md. Anadolu'ya gönderildi. Yerine azılı bir faşist olduğu geçmişte yaptıklarından iyi bilinen Ali Sırtlı getirildi.

Sırtlı 12 Eylül öncesinde MHP'li Gün Sazak'la birlikte çalışmış, Tekel Gn.Md. Muavinliği yapmış, sürekli silahla dolaşan bir kişi. Sırtlı'nın 20 milletvekilinin imzasıyla bu göreve getirildiği söylenmektedir. Ali Sırtlı bu göreve gelmesinden 2 ay sonra Fatih Ormanı'nda çalışanlar arasında geniş çapta bir temizlik harekatına girişti. Görevlerinden alınanların yerlerine Merkez Işletme Müdürlüğü'ne Hürdoğan Çelik, Merkez Işl. Md. Muavinliğine Durhasan Koca, Bölge Md. Muavinliğine Muzaffer Gültekin ve Fidanlık Md.lüğüne Mesut adlı faşistler getirildi.

Öte yandan Orman müdürlüklerinde çalışanların çocuklarının öğrenimleri süresince kalmaları için yapılmış olan, Orman Eğitim Merkezi Öğrenci Barınma Yeri' nde kalan öğrencilere yoğun baskılar uygulanmaya başlandı. Sigara içilmesi, kitap ve gazete sokulması, erkek ve kız öğrencilerin birbirleriyle görüşmeleri, site içinde dolaşması, saat 21.30'dan sonra yurda girilmesi yasaklandı. Yemekler 350 liraya çıkarıldı.

Bu arada kantin çok ucuz bir devlet işletmesi iken, özel bir kişiye, hem de çok özel bir kişiye, bir katile devredildi. 12 Eylül öncesi Orman Fakültesi öğrencisi ve azılı bir terörist olan "Cemal Tilkici" kantini işletmek üzere devraldı.

Kantinin bir faşiste devredilmesi ve getirilen yasaklar öğrenciler arasında büyük bir tepki yarattı. Bazı öğrencilerin bu tepkilerini dilekçe vererek dile getirmeleri engellenirken, faşist oldukları açıkça bilinen kişiler burada diledikleri gibi at koşturuyorlar. Fatih Ormanı, faşistlerin bir yuvası, bir karargahı durumuna dönüştürülüyor. Bu kişiler gece yarılarına kadar toplantılar düzenliyor, "Başbuğ önde ilerliyoruz", "Fatih Ormanı Bozkurtların yuvası, çakalların ne işi var", "Kahrolsun Komünizm" gibi sloganlarla tesiste yaşayan ve çalışanlar üzerinde terör estiriyorlar.

Meriç mahallesi belediyenin kapısına dayandı

Elif Ezer/İzmir

Izmir, Meriç mahallesi sakinleri, alt yapı tesislerinden tamamen yoksun olan mahallelerine bu hizmetlerin getirilmesi için defalarca belediyeye giderek, uyarıda bulunmuşlardı. Sonunda Bornova Belediye Başkanı Cengiz Bulut alt yapı hizmetlerini başlatmak zorunda kaldı. Ancak yeni bir oyuna başvurmayı da ihmal etmedi. Oyun şuydu: Mahallenin yarısına hizmet gelecek, diğer yarısına gelmeyecekti. Bu oyunla aynı zamanda Cengiz Bulut mahalle halkını birbirine düşürmeyi de amaçlıyordu.

Ama mahalle sakinleri bu planın ve amacın farkına varmakta gecikmedi. Mahalleliler hemen harekete geçerek, mahalleyi temsil edecek, tanınan, sayılan 5 kişiden oluşan bir heyet oluşturdu. Ortak bir karara varıldı. Mahallenin hizmet gelecek kesimi ile gelmeyecek kesiminden olanlar, hep birlikte sıkılmış bir yumruk gibi Cengiz Bulut'un karşısına dikilecekti. Nitekim öyle de oldu.

60'a yakın mahalleli toplanarak, mahalle içinde bir kilometrelik bir yürüyüş gerçekleştirdi. Yürüyenler arasında yaşlı nineler, kucağında bebekleri olanlar da vardı. Daha sonra aynı topluluk otobüse binerek Bornova Belediyesine gitti. Mahalle halkını toplu olarak karşısında gören Cengiz Bulut, "Yine mi Meriç mahallesi" diyerek şaşkınlığını gizleyemedi. Gelen kalabalık karşısında yer göstererek mahallelinin sorunlarını dinlemek zorunda kaldı. Meriç mahallesi sakinleri tüm sorunlarını bir bir anlattı. Cengiz Bulut en kısa zamanda sorunları çözeceğine söz verdi ve gerçekten de hemen ertesi günü mahalleye gelerek gerekli talimatları verdi. Yine de sözünde durmaz, mahalleye alt yapı hizmeti getirilmezse, mahalleli daha şimdiden ne yapacağını kararlaştırmış durumda.

Lice ve Batman'dan

S.Yoldaş/Diyarbakır
Ali Haydar/Batman

Son günlerde Lice ve çevre köylerinde diktatörlük güçleri yeni yeni oyunlar düzenliyor. Liceli bir yurtsever Kürt halkına karşı girişilen bu yeni oyunla ilgili şunları anlatıyor: "Bundan bir hafta önce, Lice ve çevre köylerinde görevlendirilmek üzere 50'ye yakın sivil giyimli bir komando timi Lice'ye geldi. Bu timin başı, faşist olduğu bilinen karakol komutanı Murat ile Emniyet Amiri'nin denetiminde görev bölümü yapıldı ve komandolar şehir içinde ve köylerde harekete geçtiler. İlk olarak Lice ile Diyarbakır arasında çalışan yolcu otobüslerinden yararlanmak istediler. Hemen bu otobüsleri işleten yazıhane sahibini karakola çağırdılar. Bundan böyle her akşam bir otobüsün karakolun önünde parketmesini ve anahtarını kendilerine teslim etmesini istediler.

Ancak arabalarına zorla el konulan yurttaşlar daha sonra bu duruma tepki gösterdiler. Çeşitli yerlere başvurdular. Olay geniş ölçüde kamuoyuna yansıdı. Sonunda geri adım atmak zorunda kaldılar.

Ama bu kez de özel komando timi Lice'nin Zava köyü ilkokuluna yerleştirildi. Hemen harekete geçerek, çevre köylere baskınlar düzenlemeye başladılar. Halka karşı kendilerini "devrimci" olarak tanıtarak yardım istediler. Baskın yaptıkları köylerden, Zava, Şeklat, Fis, Fırdevs, Hezan ve Celik köylerinde kendilerinden ekmek isteyip de veren köylüleri toplamaya başladılar. Zava'nın mezralarında karşılaştıkları bir çobana "biz devrimciyiz sigaramızı yakar mısın?" dediklerinde çobanın ateş vermesi üzerine çobanı gözaltına aldılar. Günlerce işkenceden geçirdiler.

Yine Lice'ye bağlı tüm köylerin muhtarlarını toplayan, tim komutanı, karakol komutanı ve emniyet amiri, bundan böyle her muhtarın kendi köyünden "devleti seven" iki kişinin ismini kendilerine vermelerini istediler. Baskı ve tehditlere dayanamayıp isim veren muhtarlar oldu, ama çoğunluğu böyle bir şeyi kabul etmeyi reddetti. "Böyle bir şey yapamayız" diyerek durumu kaymakama ilettiler. Kaymakam, bu olay üzerine son günlerde 30'a yakın köy muhtarının mühürlerini masasının üzerine bırakıp, bundan böyle görev yapamayacaklarını belirttiklerini açıkladı.

Bu arada Siirt'in Batman ilçesinde de aranan insanların aileleri üzerinde polisin baskısı sürüyor. Geçtiğimiz aylarda, çocuğu aranan yaşlı bir baba emniyete götürülerek dövülmüş, polisin ağır hakaretlerine maruz kalmıştır. Aynı günlerde yakını aranan bir genç de sivil polisler tarafından sorguya çekilmiş, kendisinden muhbirlik yapması istenmiştir. Aksi takdirde ailesinin ve kendisinin başına binbir türlü bela geleceği söylenerek, tehdit edilmiştir.

Öte yandan Batman'da bir grup öğretmen kaymakamlığa bir dilekçe verdiler. Öğretmenler dilekçelerinde, fakir çocuklara giyecek dağıtma işinin adeta bir "sirk" gösterisine dönüştürüldüğünü, öğrencilerin onurlarıyla oynandığını belirttiler, buna bir son verilmesini istediler.

Erdemir İşçilerinin Protesto Yürüyüşü

Çeliğe Can Verenler /K.Ereğlisi

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikası işçileri, son zamanlarda iyice yoğunlaşan patronun baskılarını, personel arasında ayırım yaratma çabalarını ve ANAP iktidarının Erdemir işçilerine karşı düşmanca tutumunu protesto etmek için vardiya çıkışlarında servis otobüslerine binmeyerek sessiz bir protesto yürüyüşü yaptılar.

26 Ocak 1987 Pazartesi günü ise yüzlerce işçi düzenli sıralar halinde şehir merkezine kadar yürüdüler, gazete bürolarına giderek sorunlarının basına yansımasını sağladılar.

Işçiler yaptıkları açıklamalarda, Erdemir patronunun son dönemde baskılarını yoğunlaştırdığını, iş çıkışında yarım saat içerde bekletildiklerini belirttiler. Ayrıca, bazı personele daha fazla ücret zammı verilerek çalışanlar arasında ücret uçurumu yaratıldı, bunun amacının işçileri bölmek olduğunu söylediler. Erdemir işçileri, basına yıllardır özgürce seçtikleri sendikalarına yetki verilmediğini belirterek, ANAP iktidarının kendilerine zorla başka bir sendikayı dayatmaya çalıştığını açıkladılar.

SBKP MK Ocak Plenumu: Demokratikleşme

Başı sayfa 11'de

sendikaların 18. Kongresinde yaptığı konuşmada SBKP yönetiminin bu konudaki kararlılığını şöyle dile getirdi: "Demokratikleşmenin genişletilmesi bazılarında şu sorunun uyanmasına yol açtı: Böyle yapmakla toplumu örgütsüzleştirmiyor muyuz, yönetimi zayıflatmıyor muyuz, disipline, düzene ve sorumluluğa duyulan gerekliliği azaltmıyor muyuz? Bu, son derece önemli bir sorudur, bu konuda kafamızın iyice açık olması gerekmektedir.

Açık söylüyorum: Demokratikleşmenin ilerletilmesinin yararlı olup olmadığı konusunda kuşkuya düşen bir kimse politik önemi büyük olan ciddi bir hataya düşüyor, halkımıza inanmıyor demektir. Görüyor musunuz, halkımız demokrasiyi toplumumuzu örgütsüzleştirmekte, disiplini ayaklar altına almakta ve düzenin sağlamlığını sabota etmekte kullanacakmış. Böyle birşeyle anlaşamayacağımız kanısındayım. Demokrasi düzenle çelişen birşey değildir. Tam tersine, demokrasi, düşünmeksizin boyun eğmeye ve körlemesine didinmeye değil, toplumun üyelerinin kendilerini ilgilendiren bütün işlere eşit haklı ve inisyatifli bir şekilde katılmalarına dayanan daha üst düzeyde bir düzendir.

Demokrasi disiplinle çelişen birşey değildir, tam tersine. Demokrasi, emekçilerin bilinçli disiplinliği ve örgütlülüğüdür...

Demokrasi sorumlulukla çelişen birşey değildir... Tam tersine, demokrasi, Sovyet insanlarının yurttaş olarak olgunluğuna güvenme ve toplumsal ödev anlayışı temeli üzerinde toplumun kendi kendisini denetlemesidir...

Ve bizde demokrasi ne kadar artarsa, yenilenme ve sosyalist yenileşme yolunda o kadar daha hızlı adımlar atarız, düzen ve disiplin sosyalist yuvamıza o kadar daha fazla egemen olur.

O zaman, günümüzde sorun şöyle konuyor: Ya demokratikleşme ya da atıllık ve tutuculuk. Bir üçüncüsü yoktur yoldaşlar."

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, gizli kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!
Yazışma adresimiz:
BOX 16 367 S 103 27
Stockholm-İSVEÇ

Kürtçe isimlerin değiştirilmesi sürüyor

Doğu'dan/Diyarbakır

Diyarbakır'da Kürt isimlerinin ve Kürt köy isimlerinin değiştirilmesine devam ediliyor. Özellikle nüfus idaresinde isim kayıtlarında zorluk çıkartılıyor. Yıllardır isimleri İmkan-Hesa, Vezna, Muşrika, Mehmet Nurullah, Zozan, Delal, Heval olan yurttaşların isimleri zorla değiştirilerek başka isimlerle kayıt yapılıyor. Örneğin İmhan ismi Emine olarak değiştiriliyor.

Ayrıca yüzlerce yıldır isimleri halkın diline yerleşmiş Kürt köy isimleri yine bu dönemde, diktatörlük koşullarında değiştirilmiştir. Kürt isimleri değiştirilen köylerden bazıları şunlardır: Balaxur-Yamaçlar, Hilar-Sesverenpınar, Korbext-Bozyer, Melahmed-Boncuklu, Şexsiyar-Sökündüzü, Mêgo-Azıklı, Tılxum-Cömert, Kınâr-Kavurmaküpü, Bervan-Üçkardeş, Zeynelan-Usluca, Gomayik-Kortaş, Amedi-Armutlu, Kalxane-Yolköprü, Kotekan-Yakacık, Malikan-Karpuzlu, Cingişi-Çakarteş, Zımêg-Zimayik-Dibektaş, Zırka-Dağarası, Xıdran-Yulbulan, Malan-Kayapınar, Xoşan-Kömürtaş, Zilan-Karşıbağlar, Memelan-Özbilek, Qılêş-Şölen, Termıl-Aşağıkuyulu, Tahyan-Salıca, Ziyarek-Tevekli olarak değiştirilmiştir.

Ne yapabiliriz?

Ç.Ç./FAC

Uzun süreden beri Türkiye öğrenci hareketi hak arama, örgütlenme savaşı içinde. Bizler, yurtdışındaki Türkiyeli öğrenciler, Türkiye'deki öğrenci arkadaşlarımızın akademik, demokratik, ekonomik haklarını genişletmek için verdikleri savaşımı, yakından izlemeğe çalışıyoruz. Fakat bir yandan da onların bu haklı istemlerini, savaşımlarını nasıl destekleyebiliriz, onlara bu konuda nasıl yardımcı olabiliriz? Bunları da düşünmeye başladık. Bu konuda çok geç kaldığımızı bile söylemek yerinde olacaktır.

Türkiye gibi bir ülkede hak arama mücadelesi, örgütlenmek bu koşullarda ne kadar zor olduğunu hepimiz biliyoruz. Yine de öğrenci gençlik, önüne somut hedefler (YÖK'ün 44. maddesinin kaldırılması gibi), bu somut hedeflere uyan ve öğrencilerin geniş desteğini bulan somut eylem biçimleri bulmayı başardı. Örgütlenmesini güçlendirme yoluna koyuldu.

Ama demokratik öğrenci hareketinin yükselmesi ile birlikte, buna parelel olarak öğrenciler üzerinde baskılar da arttı. Birçok öğrenci önderi tutuklanıp işkenceden geçirildi. Demokratik öğrenci hareketi türban tartışmalarının toz bulutları arasında unutturulmaya çalışıldı, çalışılıyor. Diğer yandan rejimin öğrenci hareketinin daha da serpilip gelişmesine tahammülü olmadığı ortada.

İşte tam böylesi bir durumda uluslararası dayanışmanın önemi artmaktadır. Ayrıca Türkiye'deki öğrenci arkadaşlarımızla dayanışmayı yürütebilecek, örgütleyebilecek yurtdışında bir potansiyel de vardır. Biz yurtdışında okuyan öğrencilerin görevi bu noktada başlamaktadır. Ülkemizin demokrasi mücadelesine önemli katkıları olan ve olacak olan öğrenci hareketini uluslararası dayanışma ile koruyalım, daha da güçlendirmeye çalışalım!

Bu dayanışmanın biçimi içeriği nasıl olmalı? Nasıl bir dayanışma Türkiye'deki öğrenci hareketini güçlendirir? Bu konuları özellikle Avrupa'nın pekçok üniversitelerin de okuyan Türkiyeli öğrenciler harekete geçirmenin yol ve biçimleri üzerinde düşünmeliyiz.

Bu bağlamda, Avrupa'da öğretim üyelerini, öğrencileri, öğrenci örgütlerini, Türkiye' deki öğrenci hareketi konusunda bilgilendirmek, Türkiye öğrenci hareketi ile dayanışmaya yönelik somut kampanyalar başlatmak düşünülemez mi? Bu konuda pekçok üniversitelerde girişimler kurulabilir. Çok çeşitli çalışma biçimleri yaratılabilir?.

Bu konu üzerinde tartışalım, görüş ve deney alışverişinde bulunalım.

Türkiye öğrenci hareketi ile dayanışmayı yükseltelim!

Böyle toplantılar yaygınlaştırılmalı

Ertan/İsviçre

İsviçre'nin Fransızca konuşulan kantonlarında, Ocak ayı içinde TKP Ulusal Konferans Tezleri'nin tartışıldığı, herkese açık bir toplantı düzenlendi.

Beklenenin çok üzerinde bir katılım olması nedeniyle, birçok kişinin beş saat süresince ayakta izlediği toplantı, NETAŞ grevi üzerine bir konuşma ile açıldı.

Tezlerin amacına ve temelinde yatan mantığa, Türkiye'nin ekonomik yapısına ilişkin temel açıklamalar yapıldıktan sonra, sorulara ve tartışmalara geçildi.

Sorular ve tartışmalar Kürt sorununun çözümü, ulusal demokrasi güçleri ve devrim sorunuyla bağı üzerinde yoğunlaştı. Çok değişik politik görüşlerden yurtseverlerin hazır bulunduğu toplantıda herkes serbestçe görüşünü ortaya koyma olanağını buldu.

Toplantıdan elde edilen 430 Franklık gelir, Netaşlı işçilerle dayanışma amacıyla Türkiye'ye gönderildi.

Bu tür toplantıları sürdürmekte ve yaygınlaştırmakta yarar var. Böylesi toplantıların, parti sempatizanlarının kendilerine olan güvenini artırdığını, dışımızdaki devrimci güçlerle olan yakınlaşmamızı ve diyalogumuzu güçlendirdiğini kendi deneylerimizle gördük.

Böylece bugüne kadar üzerine yeterince gidemediğimiz, partimizin görüşlerini, politikasını, sempatizanlara ve dışımızdaki ilerici, devrimci çevrelere açıklama görevini yerine getirebiliriz.

Onbeşleri andık

İ.Korkmaz/FAC

O gün başka bir gündü. O gün, FAC'nin Rüsselsheim kentinde "Döğüşenler ölenlerin tutmaz yasını" diyen komünistler, ilericiler, demokratlar, genci, yaşlısı, çoluğu çocuğuyla bir araya geldi. Onbeşler anıldı.

Rüsselsheim denince akla Opel gelir. Kentin göbeğine kurulmuş bu dev fabrikada yerli yabancı binlerce işçi çalışır. Bunlar arasında sayıları 3 bini aşan Türkiyeli işçilerin geneli birinci kuşaktandır.

İşte böylesi bir işçi yatağında, M.Suphi ve yoldaşlarını anmak için bir araya geldik. Aynı yürek çarpıntısı, aynı heyecan, aynı duygularla.

Salonda bir bayram havası vardı. Görevliler her şeyin iyi olması için koşuştururken, salonu doldurmaya başlayanlar dostça selamlaşıyor, tokalaşıyor, hal hatır soruyordu.

Toplantı öncesinde şehirlerde bildiriler dağıtılmış, afişler asılmıştı. Opel fabrikasında önceden ayrı günlerde iki ayrı vardiyada bildiriler elden dağıtılmış, işletmenin etrafı ve kentin çeşitli yerleri afişlerle donatılmıştı.

Toplantı, bir Alman yoldaşın toplantıya katılanları selamlaması ve tüm şehitlerimiz anısına saygı duruşuna çağırması ile başladı. Bir başka Alman yoldaş başında barış mücadelesinin önemine değindiği konuşmasında, FAC işçi hareketinin önündeki sorunlar ve mücadele yolları üzerinde durdu. DKP' nin her zaman yabancı işçilerin yanında yer aldığını vurguladı, DKP ile TKP arasındaki kardeşlik ilişkilerinin sağlam temellerine işaret etti. DKP'li konuşmacı, Opel işletmesindeki çalışmanın önemine değinirken, Türkiyeli işçilerin geçen yıllardaki kararlı mücadelelerinden örnekler verdi. "Opel işletmesinde Türkiyeli yoldaşlarımızın bulunmasından ve birlikte çalışmaktan kıvanç duyuyoruz" dedi.

Toplantının akışı içinde okunan türküler, şiirler, tüm salonda yankılandı. Bir gencin "İleri işbaşının mavi gömleklileri" diyen şiirinden sonra, bir Türkiyeli konuşmacı, sahneye düşen slaytların arasında partimizin onbeşlerin katledilişini, düşmanın amansız saldırıları altında geçen partimizin savaş tarihini anlattı. Ulusal konferans tezleri ve güncel savaşımın ödevleri üzerinde durdu.

TKP MK Genel Sekreteri Kutlu yoldaşın adına gönderdiği kutlama mesajını salondakiler nefeslerini keserek dinlediler. Bu mesaj yüreğimize ferahlık getirdi. Coşkumuzu tazeledi, güvenimizi artırdı. Biliyorduk ki, TKP, üyeleri ve yandaşları ile her yerde her zaman vardı ve var olacaktı. Şimdi partimizi daha da güçlendirmemiz gerekiyordu.

O gün, onbeşlerle beraber olduk, dostlarla buluştuk, Kutlu yoldaşın şahsında parti yönetimimizle birlikte sınıf kinimizi, artan coşku ve kararlılığımızı dile getirdik.

Onbeşlerin yükselttiği bayrak asla yere düşmeyecek, elden ele daha da yükselerek taşınacak!

FİDEF ile AMGT'nin

Baştarafı önsayfada

Şah döneminde İran'daki rejime arka çıkıp, şimdi ülkemizi sürekli olarak İran'a karşı kışkırtan, içeride de "Türk' ün tarihi, Sünnî Müslümanlığın tarihidir" (Agâh Oktay Güner, **Tercüman**, 22 Şubat 1987) diye açıkça mezhep kışkırtıcılığı yapan bu gazete ateşle oynamıyor mu?

Tercüman'ın ülke içinde işkencelerden, demokratik hakların ayaklar altına alınmasından, Türkiye insanının kendi yurdunda hor görülmesinden bugüne kadar pek bir yakınması olmamıştır. Ama aynı **Tercüman,** "Dış Türkler" edebiyatını nedense hiç dilinden düşürmemektedir. Niye acaba Orta Asya' daki Kazah'ların, Özbek'lerin, Kırgız'ların durumu, bu gazeteyi ülkemizdeki Türk ve Kürt yurttaşların yazgısından daha çok ilgilendirmekte, kaygılandırmaktadır? 12 Eylül 1980'de demokrasi ayaklar altına alınırken hiç kaygı duymayıp, Orta Asya halklarının hakları konusunda "hassasiyet"ini asla esirgemeyen ABD yönetimi ile **Tercüman'**ın yayın politikasının böyle birbirine tıpatıp uymasının nedeni nedir?

Ve son olarak, dışarıdaki "soydaş"-larımızın yazgısıyla bu denli ilgilenir gözüken **Tercüman** gazetesi, acaba yurt dışındaki Türkiyeliler, kendi somut sorunlarının çözümü için birlikte hareket edince, niye böylesine rahatsız olmaktadır?

SBKP MK Ocak Plenumu: Demokratikleşme

Lenin, uygar toplumların tarihinde ilk defa olarak sosyalist toplumda yığınların sadece oylamalara ve seçimlere katılmakla kalmayacaklarını, günlük işlerin yönetimine de kendi özgür iradelerine göre katılacaklarını belirtiyor. Nitekim SBKP Programının yeni kaleme alınmış biçiminde de, bugün SBKP'nin programatik hedeflerini, yani komünizme doğru ilerlemenin bir hayırseverlik meselesi olmadığı, herkesin işi olduğu, yığınların yaratacağı birşey olduğu vurgulanıyor. Bu anlamda bir demokrasi, yani sosyalist demokrasi, kapitalizmde varolması düşünülemeyecek birşeydir. Ve en son olarak yapılan SBKP MK Ocak Plenumunda da bu sorunun, sosyalist demokrasinin derinleştirilmesi sorununun üstünde duruldu. Demokratikleşmesiz yenilenme olamaz.

Bilindiği gibi, SBKP 27. Kongresinde, sosyalizmin bundan sonraki gelişmesi için ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırma hedefi saptandı. Ancak, bunu sağlayabilmek için, bütün Sovyet toplumunun tepeden tırnağa yenilenmesi, her alanda devrimci dönüşümler gerçekleştirilmesi gerekiyordu. Sosyalizmin hızlanarak gelişmesi için sadece ekonomik ve sosyal alanda dönüşümlerle yetinmek olanaksızdı. Toplumsal ilerlemeyi sağlamanın kilit noktası politik alandı, sosyalist demokrasinin derinleştirilmesi, politik yaşamın da, sosyalizme özgü olmayan şeylerden arındırılması idi. Nitekim, Ocak Plenumunda, toplumun yenilenmesinin sağlanması için politik faaliyet alanında partiye ve halka ne gibi görevler düştüğü somutlandı, toplumun yaşamının demokratikleştirilmesi konusunda gelişmiş bir anlayış belirlendi ve devrimci dönüşümlere hala ayakbağı olan herşeyden kurtulma süreci güçlü bir şekilde belli oldu. SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov bunu, daha sonra, yığınsal iletişim ve propaganda organları yöneticilerine yaptığı konuşmada şöyle dile getirdi: "Ocak Plenumunun, bütün sorunların çözümü açısından, başlıca amacı demokrasinin geliştirilmesidir. Demokrasi hem ekonomide hem de politikada ve de bizzat partide, ancak sosyalist temelde geliştirilmelidir. Sosyalizmin kenarında değil, daha çok sosyalizm ile, demokrasinin kenarında değil, daha çok demokrasi ile, sosyalist moralin kenarında değil, sosyalist moral ile. Yenilenmenin özü budur".

Demokratikleşmenin, Sovyet toplumundaki yenilenme süreci açısından önemini kavramak için, yine M.Gorbaçov'un, Ocak Plenumu kapanış konuşmasına başvuralım: "Kanımca, Politik Büro'nun raporunda Sovyet toplumunun ciddi bir biçimde, derinlemesine demokratikleştirilmesi konusunun en önemli sorun olarak ön plana çıkartılması çok doğrudur.

Bu yoldaşlar, yenilenmenin belirleyici gücü olan halkı harekete geçirecek kaldıraçtır. Eğer bunu yapmazsak, gelişmenin hızlandırılmasıyla bağlı görevleri yerine getiremeyiz, yenilenmeyi sağlayamayız, yenilenme diye birşey olmaz...

Demokrasi bize nefes alacak hava kadar gereklidir. Eğer biz bunu kavrayamazsak, ya da kavrasak bile, demokrasinin genişletilmesi, geliştirilmesi yönünde, ülkemiz emekçilerinin yenilenme sürecine geniş olarak çekilmesi yönünde ciddi adımlar atamazsak politikamız, yoldaşlar, dumura uğrayacak, yenilenme boğulup gidecektir".

Demokratikleşmenin alanları

Ocak Plenumunda, başlıca demokratikleşme alanları olarak, üretimde demokratikleşme, seçim sisteminin daha demokratik bir duruma getirilmesi, parti içi demokrasinin derinleştirilmesi, parti, devlet ve ekonomi organlarının aşağıdan denetiminin güçlendirilmesi ve daha geniş halk kesimlerinin toplumun yönetimine katılmalarının sağlanması saptandı. Bu konularda ana ölçütün söz değil eylem olduğu yinelendi.

Üretimde demokrasi ile, öncelikle, emekçi kollektiflerinin kendi kendilerini yönetir duruma gelmeleri ve herbir işçinin fabrikada kendisini evinin efendisi olarak hissetmesi için gerekli koşulların yaratılması amaçlanıyor. Bunun için, fabrika, üretim birimi, mağaza, daire, çiftlik, işçi ekibi yöneticilerinin, usta ve postabaşlarının seçilerek göreve gelmelerini sağlayacak bir sistem hazırlanacak.

Seçim sisteminin daha demokratikleştirilmesi için, her düzeydeki Sovyet'lere seçilecek adayların tartışılıp saptanmasında biçimci uygulamaların kaldırılması, seçmenlerin birden fazla aday arasında tercih yapmalarının sağlanması, seçmenlerin seçim sürecinin bütün aşamalarına daha aktif katılmalarının sağlanması amaçlanıyor.

Parti içi demokrasinin derinleştirilmesi konusunda M.Gorbaçov şöyle diyor: "Komünist Partisi kesin olarak şunu savunur: Halk herşeyi bilmelidir. Açıklık, eleştiri ve özeleştiri, yığınlar tarafından denetlenme, Sovyet toplumunun sağlıklı gelişmesinin güvencesidir. Eğer halkın bunlara ihtiyacı varsa, demek ki bunlar herkes için önemlidir. Üstelik, SBKP iktidar partisi olduğu için bu daha da önemlidir. Açıklık, eleştiri ve özeleştiri de Partinin yararınadır, çünkü bunlar SBKP'nin normal faaliyet gösterebilmesi için gerekli gerçek ve güvenilir biçim ve yöntemlerdir. Bunlar Partiyi politika alanında hatalar yapmaktan koruyacak araçlardır. Bu tür hataların neye malolduğunu ise hepimiz biliyoruz....

Halk bütün hakikatı bilmelidir. Bu bağlamda V.İ.Lenin'in "Iskra" redaksiyonuna gönderdiği bir mektupta ortaya koyduğu tutumu hatırlatmak istiyorum. V.İ.Lenin şöyle yazıyor: 'Yığınlara dayanan bir parti de sekter küçük grup geleneklerine kesinlikle son verme ve kesin olarak şu belgiyi yükseltme zamanı gelmiştir: Daha çok ışık, parti herşeyi bilmelidir'. Partinin ve halkın herşeyi bilmesi, yeniden küf bağlayacak karanlık köşelerin kalmaması, şimdi ortadan kaldırmak için mücadele ettiğimiz ve daha uzun zaman da edeceğimiz şeyleri bilmesi için şimdi her zamankinden daha çok ışık gereklidir". M.Gorbaçov, gerek Partide, gerekse tüm toplum yaşamında açıklığa, eleştiri ve özeleştiriye niçin gerek duyulduğunu ise şöyle açıklıyor: "Bunlar, sosyalist yaşam tarzının en önemli çizgileridir. Ve eğer bunların bize geçmişteki eksiklikleri eleştirmek için gerekli olduğunu düşünen bir kimse varsa, kesin bir yanılgı içinde demektir. Asıl önemli olan şudur: Açıklık, eleştiri ve özeleştiri ve de demokrasi, ileriye doğru adımlar atabilmemiz, muazzam görevleri yerine getirebilmemiz için gereklidir. Halkın aktif katılımı olmadan bu görevleri yerine getirmek olanaksızdır. Bütün bunlar bize işte bundan ötürü gereklidir".

Aşağıdan denetimin güçlendirilmesi de, Lenin'in, yönetici organların herkese açık olması ve yığınların gözünün önünde iş görmesi anlayışının tutarlı bir şekilde yaşama geçirilmesidir. Bu konuda uygulamalar, zaten bir süredir, gerek Parti, gerek devlet, gerekse ekonomi organlarında gerçekleştirilmektedir. Örneğin, yönetici kadrolar, yönettikleri kişilere düzenli aralarla hesap verip onların eleştiri ve değerlendirmelerini almaktadırlar. Buna bir örnek olarak, Ulyanovsk bölgesindeki "F. E.Derjinski" kağıt fabrikasında, böylesi bir hesap vermeden sonra, işçi kollektifinin kararı ile, yönetici konumdaki onbir yetkilinin görevlerinden alınmasını gösterebiliriz. Bu örnekler, kuşkusuz çoğalmaktadır.

Toplumun yönetimine daha geniş kesimlerin katılmasının sağlanması konusunda da, yenilenme sürecinde gençlerin oynayabilecekleri rol üzerinde özellikle durulmakta, partisizlerin ve kadınların yönetici konumlara daha fazla getirilmesine özel bir önem verilmektedir.

Demokratikleşme nedir, ne değildir?

Ocak Plenumu, gerek demokratikleşme gerekse kadro politikası konusunda getirdiği açık anlayışlar dolayısıyla, Sovyet toplumunun yaşamında, insanların davranış ve düşünüş biçimlerini dönüşüme uğratma çabalarında önemli bir adım oldu.

Ocak Plenumunda, demokratikleşme anlayışının belirgin bir şekilde dile getirilmesinden sonra, kapitalist ülkeler basını, Sovyet demokrasisini geliştirme çabalarının başarısı konusunda kuşku uyandırıcı yayınını artırdı. Oysa M.Gorbaçov, en son olarak Sovyet...

Arkası 8. sayfada

Haydar Kutlu yoldaşın gazetecilerin...

Başı sayfa 4'de

ki, kuşkusuz ülkede şeriat isteyen İslam çevreleri de var. Ama bugünkü durum böyle basitçe açıklanamaz.

Önce şuna bakmak gerekiyor: "İrtica tehlikesi" diye bağıran kim? Evren bağırıyor. Peki şimdi şuna bakmak gerekiyor: Bu rejim okullarda Anayasaya koyduğu bir maddeyle dini eğitimi zorunlu kıldı. Bugünkü Özal hükümeti içerisinde dinsel gerici güçler yeralıyor. Ve özel olarak 12 Eylül'den sonra Suudi Arabistan'la, Pakistan'la hem askersel, hem politik ilişkiler geliştirildi. Bu nedenle Evren'in bugün "irtica tehlikesi vardır" sözleri gerçeği yansıtmıyor. Çünkü İslam akımlarının önemlice bir kısmı Amerika'ya ve bu rejime, Özal'a ve Evren'e karşı çıkıyorlar. Ve kuşkusuz Evren, bundan rahatsız oluyor. Evren kendi Anayasası'nı referandumla halka kabul ettirmek istediği dönemde, camilerde bu Anayasa'ya evet denmesinin propaganda edilmesini planladı, organize etti. Şimdi ise camilerden daha başka tür sesler çıkıyor. "Bu anayasa generallerin anayasası. Kuran'a aykırıdır" diyorlar. Evren, camilerde Anayasası'nın propagandası yapılırken "camilere politika giriyor" demiyordu. Şimdi ise "camilere politika giriyor" diyor Biz Evren'e soruyoruz: "Orduya da politikanın girmesi yasak. O zaman 12 Eylül darbesi neyin nesidir? Anayasa'da Milli Güvenlik Kurulu'nun ne işi vardır?"

Bu irtica konusunun bir başka yanı daha var. Bu da doğrudan Amerika'nın planlarıyla bağlı. Amerika, artık açıkça ortaya çıktı ki, Sovyetler Birliği'ni gerici müslüman hareketlerle kuşatmak istiyor. Ve kendi kontrolünde gerici İslami hareketler olsun istiyor.

Bugün irtica tehlikesini şu açıdan da görmek lazım: Bilindiği gibi yine Amerika, bizim gibi ülkelerde sürekli destabilizasyon taktiği izliyor. Yani istikrarsızlaştırma taktiği izliyor. 12 Eylül öncesinde terörü bahane ederek bu taktiği uyguladı, terörü kışkırtarak bu taktiği uyguladı. Bugün ise eğer demokrasi güçleri yarın bu rejimi altederlerse, o zaman da irtica hareketlerinden yararlanarak yeniden Türkiye'de bir istikrarsızlaştırma ortamı yaratmak, kışkırtmak ve ordunun müdahalesini böylece hazırlamak düşünülüyor. Bu nedenle biz TKP olarak, emperyalizme karşı çıkan bu rejime karşı çıkan, demokrasi isteyen İslam çevreleriyle de ilişkilerimizi geliştirmek istiyoruz. Ama şeriat isteyen çevrelere karşı çıkıyor ve laisizmi savunuyoruz.

Daha sonra bir soru üzerine ABD'nin Türkiye üzerindeki planlarına değinen Kutlu yoldaş, Ege sorununda Türkiye'nin resmi görüşünün desteklenip desteklenmediğini soran bir gazeteciyi şöyle yanıtladı:

Şimdi önce şunu söyleyeyim. Biz komünistler, karşıtlarımızın görüşlerinde desteklenebilir bir gerçek varsa, bunu söylemekten korkmayız ve kaçınmayız. Burada benim söylediğimin, Özal hükümetinin dile getirdiği çözümle aynı olduğunu zannetmiyorum. Sorun bir defa gerçektençözümü istemek sorunu. Yani, Özal, Yunanistan'la gerginlikleri azaltmayı gerçekten istiyor mu? Belki kendisi isteyebilir. Ama başta da söylediğim gibi, bütün göstergeler aslında Amerika'nın ve NATO başlarının bölgeye yerleşme isteklerini açıkça yansıtıyor. "Rogers planı"nın Türkiye tarafından onaylandığını unutmamak gerekiyor.

Somut çözüme geldiğimiz zaman, ancak gerçekten çözüm isteyenlerin ortaya koyduğu formüller kuşkusuz tartışılabilir. Ve her tür biçim tartışılabilir. Eğer gerçekten çözüm isteniyorsa! Biz somut olarak, bu nedenle daha esnek bir formül kullanıyoruz ve "hakkaniyet, adalet yoluyla çözülmesi" diyoruz. Dediğim gibi, bu çözüm biçimlerini dondurmak anlamına gelmiyor. Çünkü önemli olan diyaloğun başlatılmasıdır.

Basın toplantısında, Türkiye'de sendikal özgürlüklerin durumu üzerine bir soruya da yanıt veren Haydar Kutlu yoldaş, Türkiye-AET ilişkilerini konu alan bir soru üzerine şunları söyledi:

Ortak Pazar'ın Türkiye'yi çağdaşlaştıracağı gibi bir düşünce taşımıyoruz. Bugünkü Türkiye'nin ekonomik yapısıyla, derin ekonomik bunalımla, özellikle Ortak Pazar'a girmesinin Türk ekonomisi üzerinde yıkım olacağını söylüyoruz. Bu nedenle Türkiye'nin Ortak Pazar'a girmesine bugün karşı çıkıyoruz. Ama kuşkusuz geleceği kapatmıyoruz. Eğer Türkiye ekonomisi, Ortak Pazar içerisinde rekabet gücüne erişebilirse bu olabilir diyoruz. Bunun da çok zor olduğu açık bir gerçek. Bu nedenle sadece biz değil, kimi sermaye çevreleri bile Ortak Pazar konusunda endişelidirler.

Son olarak Haydar Kutlu yoldaş, bir soru üzerine Türkiye'de sol güçlerin birliği üzerine düşüncelerini açıkladı ve Sol Birliğin çalışmaları hakkında bilgi verdi.

YKP - TKP ortak açıklaması

Başı sayfa 1'de

tanınması. için verdikleri mücadelede YKP'nin sarsılmaz dayanışmasını belirtti. Yunan komünistlerinin, emekçilerin yaşamsal çıkarlarını korumak için verdikleri mücadeleye değindi ve TKP heyetine sosyalizm doğrultusunda değişim için sol ve ilerici güçlerin cephesi için, YKP'nin gösterdiği çabalar hakkında bilgi verdi.

Yunanistan ve Türkiye arasındaki ilişkiler ayrıntılarıyla tartışıldı.

İki partinin ortak görüşü odur ki, Amerikan emperyalistlerinin ve NATO'nun varolan bazı problemleri, Türk-Yunan anlaşmazlıklarını, her iki ülkenin bağımlılığını derinleştirmek, bölgede ABD ve NATO'nun stratejik denetimini arttırmak, iki ülke arasındaki gerilimi körüklemek ve silahlanma yarışını hızlandırmak amacıyla kullanmaları, bu sorunları daha karmaşık hale getiriyor.

İki heyet Türkiye ve Yunanistan arasındaki sorunların çözüm aracı olarak zor kullanılmasına veye zor kullanma tehdidine karşı çıktılar.

Sorunların, her iki ülkenin bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne Helsinki Sonuç Belgesi çerçevesi ve ruhu içinde karşılıklı saygı gösterilmesiyle, uluslararası hukuk ve uluslararası uygulamalar temelinde ve Amerikancı-NATO'cu çerçeve dışında barışçı görüşmelerle çözülebileceği konusunda görüş birliğine vardılar.

Görüşmede, emperlizm ve bazı şoven çevrelerin ürettiği gerginlikleri arttıran şartlanmalar karşısında iki halk arasındaki dostluğu ve karşılıklı anlayışı geliştirme çabasının, sorunların çözümü ve durumun düzeltilmesi için önemli bir yardım faktörü olduğu, her iki heyet tarafından vurgulandı.

TKP heyetinin Yunanistan'da bulunması, bu doğrultuda önemli bir adım olarak selamlandı.

TKP ve YKP heyetleri, Kıbrıs sorununa hakça ve kalıcı bir çözüm üzerine değişmeyen görüşlerini tekrarladılar. İki heyet BM çerçevesinde uluslararası temsili bir forumun toplanmasının bugün Kıbrıs Cumhuriyeti'ni bağımsızlığa, toprak bütünlüğüne, askerden arındırılmaya ve bağlantısızlığa götürebilecek en realist süreç olduğu görüşündedirler.

İki partinin heyetleri insanlığın nükleer bir savaşta yokolma tehlikesinin, ABD'nin uzayı silahlandırma planların. da, nükleer denemelerde, SALT-2 anlaşmasından çekilmekte ısrar etmesi sonucu varolmaya devam ettiği görüşünde birleştiler.

Buna karşın SBKP MK Genel Sekreteri'nin insanlığın 2000 yılına kadar nükleer silahlardan kurtulması için yaptığı öneriler, nükleer denemeleri tek yanlı durdurma kararı, Sovyet hükümetinin ve diğer sosyalist ülkelerin uluslararası durumu sağlığa kavuşturma ve yumuşama için girişim ve önerileri en değişik ideolojik yönelimli güçlerin onayı ile karşılanıyor.

Reykjavik görüşmesi bir anlaşma sağlanmasının yalnız gerekli değil aynı zamanda olanaklı olduğunu da göstermiştir. Bu olgu barışsever ve savaş karşıtı hareketin saflarını daha da güçlendirmiştir.

İki parti nükleer denemelerin durdurulması, silahlanma yarışına gem vuracak tedbirlerin alınması, yumuşama ve silahsızlanma için hareketin daha da gelişmesi ve genişlemesi için her türlü çabayı göstermeye devam edecekler.

Bu çerçeve içersinde Balkan Yarımadası'nın nükleer silahlardan arındırılması için, Akdeniz'in barış ve halklararası işbirliği denizi olması için mücadele edecekler.

Her iki heyet, iki parti arasında varolan ve Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ilkelerine ortak inanca dayanan sıkı, kardeşçe ilişkilerden duydukları memnuniyeti belirttiler.

Her iki parti bu ilişkilerin daha da güçlenmesi için, bu yönde her türlü çabayı göstermelerinin iki halk arasındaki dostluk, barış demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm uğruna ortak savaşımın yararına olduğuna inanıyorlar.

Ege barış gölü olsun!

Başı sayfa 1'de

Ankara'da değil de, Atina'da kurulan bu doğrudan ilişki, Türkiye'nin demokratikleşmesi için zorunlu olan, politik sorunların uygarca, karşılıklı anlayış havası içinde tartışılması yolunda atılmış yeni ve önemli bir adımdır. Kimi gazetelerde, Kutlu yoldaş ile basın temsilcileri arasındaki samimi, canlı ve olumlu diyaloğa gölge düşürücü çarpıtmalar söz konusu olsa da, bu görüşme genel olarak Türkiye kamuoyuna olumlu bir şekilde yansımıştır.

H.Kutlu yoldaşın Yunanistan gezisiyle TKP'nin öne koyduğu amaçlardan başlıcası, iki ülke arasındaki gerginliğin giderilmesine, Türk-Yunan halkları arasında dostluğun kurulmasına ve Akdeniz'de barışın korunmasına katkı yapmak olmuştur. Bunlar, her iki ülkede yalnız komünistlerin değil, sağduyu sahibi herkesin paylaştığı ilkelerdir. Bu ilkeler temelinde Atina'da TKP MK Genel Sekreteri, partimizin Türk-Yunan ilişkileriyle ilgili yapıcı barışçı görüşlerini ortaya koymuştur. Burada söz konusu olanlar şunlardır:

Birincisi, devletler arasındaki sorunları ve anlaşmazlıkları, bugünkü dünya koşullarında silaha ve silah kullanma tehdidine başvurarak çözmek, nükleer yıkıma kadar varacak felaketleri davet edecek olduğuna göre, geriye kalan tek alternatif sorunların ve anlaşmazlıkların barışçıl yoldan ve karşılıklı diyalogla çözülmesidir. "Karşılıklı görüşmeler ve diyalog şarttır. Çünkü amaç her iki tarafın da çözümü kabul etmesidir."

Kutlu yoldaşın gezisinden hemen sonra, Yunanistan Başbakanı Papandreau, "Türk-Yunan diyaloğundan yana" olduklarını açıkladı. Ankara'nın da sık sık böylesi bir diyalogdan söz ettiği biliniyor. Elbette bu açıklamalar henüz gerçeklik haline gelmiş değildir. Ama yine de bu iki ülke arasında diyaloğu gerçekten isteyenlere olanaklar vermektedir.

İkincisi, bu biricik alternatifin, yani sorunları diyalog yoluyla çözme yönteminin Ege kıta sahanlığı ve FIR hattı gibi karmaşık sorunların çözülmesinde uygulanabilmesi için Kutlu yoldaş yeni bir yaklaşım zorunluluğu üzerinde durdu: "Her iki ülke azami isteklerle sorunun çözümüne yanaşırlarsa, çözüm bulunabileceğini zannetmiyorum." Şu halde, taraflar, bu sorunları çözmek için, karşılıklı çıkarları ve hakları gözetmelidirler. Türk tarafı uluslararası hukuk ilkelerine saygılı olduğunu kanıtlamalıdır. Kutlu yoldaş, "atılan adımlar uluslararası hukuka aykırı olmamalıdır" dedi. Fakat aynı zamanda Yunan tarafı da uluslararası hukuk ilkelerini Türkiye'nin ulusal çıkarlarını zedeleyecek şekilde, bölgenin özgül coğrafi durumunu dikkate almaksızın yorumlamamalıdır, "hakkaniyet" ilkesi çiğnenmemelidir. Kutlu yoldaş, şövenist anti-Yunan kampanyayı eleştirirken şu noktaların altını çizdi: Ege denizi Türkiye'ye kapatılamaz. Aynı zamanda, 12 Eylül rejiminin onayladığı Rogers planında öngörüldüğü gibi, Ege denizi, NATO'nun, dolayısı ile ABD'nin egemenliği altına sokulamaz. Ege denizi ilgili tüm devletlere açık bir barış gölü olmalıdır.

Üçüncüsü, Türkiye ve Yunanistan arasındaki gerginliğin asıl sorumlusu ABD emperyalizmidir. NATO'ya egemen çevrelerdir. Gerçi her iki ülkede de, gerginliğin sorumluluğunu bir diğerinde gören kimseler vardır. NATO'nun Güneydoğu kanadını "zayıflattığına" inandıkları bu çatışmaları, söz konusu kimseler, ABD'nin körüklemekte olduğuna ikna olmuyorlar. Pentagon'un kendi eliyle NATO'yu zayıflatmayacağını düşünüyorlar. Fakat bu çatışmalarda NATO'nun Güneydoğu kanadının zayıflaması söz konusu değildir. Burada söz konusu olan, her iki ülkenin ABD'nin hegemonyacı amaçları karşısında birbirleriyle çatışarak zayıflamalarıdır. Her ikisi de birer kapitalist devlet olan Türkiye ile Yunanistan arasında kapitalizmin eşitsiz gelişmesinin ve rekabetin doğurduğu, her iki ülkedeki rejimlerin farklılığıyla ve elbette her iki ülkenin yöneticilerinin milliyetçi- tutumlarıyla karmaşıklaşan çelişkiler vardır. Fakat, diyalogla uzlaştırılabilecek, giderilebilecek olan anlaşmazlıkların bir türlü giderilemeyişinde ABD yönetiminin kışkırtıcı politikası temel rolü oynamaktadır. Reagan yönetimi, iki ülke arasındaki çelişkilerden yararlanıyor, her iki ülkeyi bir diğerine karşı silahlandırarak silah tekellerine büyük bir pazar sağlıyor; hangi ülke üzerinde kendi çıkarları için baskı yapacak, kimi ödüne zorlayacaksa, diğer ülkeyi söz konusu ülkeye karşı tehdit aracı olarak kullanıyor. Bu yöntemle ABD Ege üzerindeki etkisini artırıyor ve her iki ülkenin içişlerine karışma olanağına kavuşuyor. Aynı zamanda uluslarötesi tekeller Ege'nin zenginliklerine el atmak için iki ülke arasındaki anlaşmazlıkları kışkırtıyor ve kullanıyor.

1970 yıllarında, zamanın Başbakanı Bülent Ecevit, "Türkiye'ye asıl tehlikenin Sovyetler Birliği'nden değil, Yunanistan'dan geldiğini" iddia etmişti. Şimdi de Yunanistan Başbakanı "Yunanistan'a asıl tehdidin Sovyetler Birliği'nden değil Türkiye'den geldiğini" iddia etmektedir. Bu yaklaşımlarda doğrularla yanılgılar birbirine karışmıştır. Her iki ülkenin önde gelen kişileri, Sovyetler Birliği'nden ülkelerine bir tehdit yönelmediğinde tamamen isabetli olarak birleşiyorlar. Onlar aynı zamanda her iki ülkenin birbirini tehdit eder durumda olduğunu da ifade etmiş oluyorlar. Fakat burada unutulan, işte bu karşılıklı olarak birbirini tehdit etme durumuna her iki ülkeyi kimin getirdiği, bundan asıl yararı kimin sağladığıdır. Bunun asıl sorumlusu ABD emperyalizminin "yeni globalizm" politikasıdır.

O nedenle TKP MK Genel Sekreteri H.Kutlu yoldaş, Türk-Yunan anlaşmazlıklarının, ancak NATO ve ABD karışması olmaksızın, iki ülke arasında barışçıl yoldan, diyalogla çözülmesini Atina'da bir kere daha ve ısrarla talep etmiştir.

Şu hususa dikkat çekmek istiyoruz: Kutlu yoldaş, Ege'de anlaşmazlığın derinleşmesinde çok uluslu bir petrol firmasının oynadığı role Atina'daki basın toplantısında işaret etti. Geçtiğimiz günlerde ise, Yunan hükümeti, "Kuzey Ege Petrolleri" adlı çok uluslu şirketin Ege'de petrol arama faaliyetine engel oldu ve şirketi devlet denetimine alacağını açıkladı. Eğer Türkiye de, Yunan hükümetiyle aynı doğrultuda tutum alırsa, Ege sorununu çok uluslu tekellerin daha da karmaşıklaştırması, iki ülke arasındaki anlaşmazlıklardan yararlanarak buradaki zenginliklere el koyması önlenebilir.

Dördüncüsü, Kutlu yoldaş, iki halkın çıkarları arasında ise, hiçbir çıkar çelişkisi olmadığını, her iki halkın da karşısındaki baş düşmanın ortak olduğunu vurguladı. Her iki ülkede de Amerikan emperyalizminin ve onların işbirlikçisi güçlerin konumlarını pekiştirme amaçlı şövenist kampanyayı tırmandırma çabaları, iki halk arasında varolan yakınlığı ortadan kaldıramamıştır. Bu olgu kendisini Theodorakis'in Türkiye'ye gelişinde, Türk-Yunan Dostluk Komitesi'nin kuruluşunda ve geniş Türkiye kamuoyunun bu girişimlere verdiği samimi destekte göstermiştir. Aynı zamanda, Yunan emekçilerinin ve aydın kamuoyunun H.Kutlu yoldaşın Yunanistan gezisi esnasında gösterdiği sıcak ve içten yakınlık, Türk ve Yunan halkları arasındaki dostluğun derin köklere sahip olduğunu kanıtlamıştır.

İşte Ege'de barışın korunmasında en büyük güvence budur. Türk-Yunan halklarının dostluğu ve kardeşliği yolunda atılan ve atılacak adımlar barış davasına büyük katkıda bulunmuş ve bulunacaktır. O nedenle, biz komünistler, Yunanistanlı komünistlerle aramızdaki enternasyonalist bağları, her iki halkı birleştiren barış için güçlü bir köprü olarak görüyoruz. TKP, YKP "Ortak Açıklaması" bu sınıfsal ve genel insani derin içerik taşıyan ilişkileri, her iki partinin bundan böyle de güçlendirmek için vargüçleriyle çaba harcayacaklarını ilan ediyor.

Gerçekten de, TKP ve YKP'nin, bu gerginlik bölgesinde verdikleri örnek, Türkiye ve Yunanistan'daki öteki politik ve toplumsal güçler ve örgütler için de esinlendirici olabilir. Her iki ülkenin komünist, sosyal-demokrat, dindar ve gerçekçi politik çevreleri, hem kendi ülkelerinde, hem de karşılıklı olarak, "Ege barış gölü, Balkanlar nükleer silahsız bölge olsun" parolası altında yararlı bir diyalog başlatabilir ve bir sağduyu koalisyonu kurabilir, kurmalıdırlar.

İNSAN HAKLARININ EKSİKSİZ TANINDIĞI BİR TÜRKİYE

Başı sayfa 6'da

bin, yüz, iki yüz bin kişiye, ama tehdit milyonlaradır. Resmi rakamlar var. Bu güne kadar toplam 249 bin kişi gözaltına alındı ve tümü şu ya da bu şekilde işkenceden geçirildi. En yakınları bu işkenceyi çok yakından gördüler. tanık oldular. İşkenceye uğrayanların bir anaları, bir babaları, bir çocukları ve bir eşleri mutlaka vardır. öyleyse en azından 1 milyon insan, işkencenin en yakın tanığı oldular. Onlar da acıyı çok yakından duydular. Zorbalığın umudu, etkisinin böylelikle suya atılan taşın izleri gibi halka halka genişlemesiydi. Peki bu yetmediği zaman ne yapıyorlar? O zaman kitlesel kırımlar, kitlesel sürgünler, kitlesel gözaltı uygulamaları başlıyor. Baskı en küçük birimlerde olağanlaştırılıyor. Karakollarda, sokaklarda, dağlarda, köylerde, kentlerde...

Evet kentlerde gerekirse boşaltılıyor, köyler oradan oraya taşınıyor. Şimdi yönetimin gündeminde örneğin Kürt halkının yoğunlukla yaşadığı Tunceli' nin, bir türlü boyun eğdirilemeyen bu kentin tasfiyesi planı var. "Orman kanunu çerçevesinde yapıyoruz" diyorlar. Adı da gerçekte yapılan işe pek uygundur: "Orman kanunu". Tamı tamına öyle. Tunceli'li 50 bin aile Batıya, Mersin'e, Antalya'ya, Muğla'ya, İzmir'e gidecek. Neden? Hükümetin bakanı, "bu gerçekte bir tehcir, zorunlu göç değil, toprak reformudur" diyor. Toprak verecekleri mi ş göç eden köylülere. Herhalde doğudaki toprakları Amerika'ya üs olarak verdikler, ya da verecekleri için batıdan toprak veriyorlar Kürt köylülerine!

Zulmün, zorbalığın her türlüsü insanlar haklarını kullanmasın diyedir. Ama insanlar da haklarını kullanmaktan kolaylıkla vazgeçmezler. Tarihin kavgasıdır bu. Gerçekte dünyanı pek çok ül kesinde zorbalar bu kavgayı çoktan yitirdiler. Şimdi kimi ülkelerde daha ince yöntemlerle yitirdiklerini yeniden kazanmaya çabalıyorlar. Bizim ülkemizde ve bize benzeyen ülkelerde ise eski kba yöntemlerini yürütmeye devam ediyorlar. Devam ediyorlar çünkü biz daha bu kavgayı tam olarak kazanmadık. Kazanmadık, ama kazanacağız. Çünkü insan hakları davası, demokrasi davası, bu dava için yürütülen kavga, hepimizin ortak davası, kavgasıdır. Bu kavga İnsan Hakları Derneği Genel Sekreteri Akın Birdal'ın söylediği gibi, **"ortak istek ve özlemlerin bir ekseni olarak gündemdedir"**.

BÜYÜK GİRİŞİM BÜYÜK YOKLAMA

Başı sayfa 2'de

bile yanlarında bulunduramayan, sınırlı parti yayınlarıyla yetinmek zorunda kalan kadrolarımız, aylar boyunca, parti MK tarafından önlerine konan son derecede karmaşık teorik, politik sorunları tartışmış bulunuyorlar. En basit bir slogan farkından "parti"ler yaratan Türkiye solunun olumsuz gelenekleri ve partiye karşı aralıksız süren iftira kampanyası ortamı hesabı alınırsa, partimizin tüm kadrolarının gerçekten çok büyük bir **ideolojik olgunluk yoklamasından** geçtiği kolayca anlaşılacaktır. Parti konferans belgelerine binlerce öneri gelmiş, eleştiri yapılmış, farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Bütün bunlar tartışılmış, hem de formel olmayan bir şekilde tartışılmıştır. Baştan sona bütün konferansların istenir düzeyde olduğunu söylemek elbette doğru olmaz. Fakat yol artık çizilmiş, azami demokrasi içinde tartışmanın yepyeni düzeyde parti birliğini pekiştirdiği kanıtlanmıştır.

Bu büyük yoklama, partimizin, Marksizm-Leninizmi ülke koşullarına yaratıcılıkla uygulama doğrultusunda ısrarla ve cesaretle yürümesi için, çoğunluğu gerçekten kazanma yolunda parti stratejisini çok daha etkin bir şekilde geliştirmesi için geniş olanaklara sahip olduğumuzu göstermiştir.

İkincisi, partinin **örgütsel-kadrosal güvenilirliği ile ilgili büyük yoklamadır.** MK Genel Sekreteri H.Kutlu yoldaşın Türkiye Parti Örgütlerinin Ulusal Konferansının bizzat yönettiği duyulduğunda herkesi haklı bir sevinç ve coşku kapladı. 1981 yılında uğradığımız ağır yıkımın ölçülerini bilen her komünist için böyle bir duygu doğaldı. Gizli polisin partimize karşı operasyonları sürüyordu. Düşman parti hakkında her zaman olduğu gibi, bilgi topluyordu. Eğer bu bilgiler partimizin ülkedeki başlıca merkezlerine kadar uzanmış olsaydı, Kutlu yoldaşın yönettiği ülke konferansına ağır bir saldırı kaçınılmaz olacaktı.

Fakat görüldü ki, partimizin örgütsel-kadro çalışmaları, ülke parti örgütlerimizin düzenlemeleri, 1981 darbesinin sonuçlarını başlıca temel alanlarda ortadan kaldırmış, parti gerçekten yaşamsal önem taşıyan yeni bir güvenilirlik düzeyine ulaşmıştır. Eğer parti Ulusal Konferans'ta bu büyük yoklamadan geçmiş olmasaydı, siyasal polise karşı böylesine bir başarı kazanılamasaydı, Ulusal Konferans'da öne koyduğumuz politik ödevleri gerçekten yerine getireceğimizden emin olamazdık. O nedenle parti MK 7. Plenumu, başta Kutlu yoldaş olmak üzere, tüm ülke parti örgütlerimizi ve konferansın teknik, örgütsel hazırlığını yürüten kadrolarımızı, partiye duydukları derin güvenden, partiyi bugünkü güvenilir düzeye yükseltmelerinden ve cesur tutumlarından ötürü içtenlikle kutlamıştır.

İşte şimdi, TKP, Ulusal Konferansta başlatılan büyük girişimleri, bizzat Ulusal Konferans tarafından gerçekleştirilen büyük yoklamanın sonuçlarına dayanarak cesaretle yürütecektir. MK 7. Plenumunda alınan 6. Kongre kararının ve 1988 yılına kadar parti çalışmasının ana doğrultuları ile ilgili kararların yerine getirilmesi ise, partinin elde ettiği kazanımları tam bir güvence altına alacak ve tüm parti savaşım tarihinde cosku uyandırıcı yepyeni bir sayfa açılacaktır.

DÜNYA BARIŞ FORUMU

Başı sayfa 3'de

sı için her düzeyde görüşmelere hazır olduğunu söylüyor da, Amerikan tarafı bunun hangisine yanaşıyor?

Günümüzün gerçekleri, üzerimizde dolaşan korkunç tehlike, her yurttaşın önüne zor, ama onurlu ve en insancıl bir görev koyuyor. Bu görevden tek bir kişinin bile kaçmaması, hep birlikte barış davasına sarılması zorunlu oluyor. Eğer ABD'li ünlü iktisatçı John K.Galbraith ile Hindistanlı Başpiskopos P.Marh Grigoriy, İngiltereli yazar G. Green ile Bulgar ekoloji uzmanı V.Neykov, FAC Sanayi ve Ticaret Odaları Başkanı O. von Amerongen ile Amerikalı doktor B.Lawn, sinema sanatçısı C.Cardinale Moskova'da biraraya gelip "nükleer silahsız bir dünya için, insanlığın yaşamda kalması için" neler yapılabileceği, ülkeler ve halklar arasında dostça ilişkilerin nasıl kurulabileceği, çevre koruması yolunda hangi önlemlerin alınması gerektiği konularında görüş değiş tokuşu yapabiliyor ve böyle forumlara barışın ihtiyacı olduğunu söyleyebiliyorsa, farklı politik akım, din ve mesleklerden güçler her yerde, her ülkede aynı şeyi yapabilir, yapmalıdır.

TÜRKİYE VE YUNANİSTAN HALKLARI ARASINDAKİ...

Başı sayfa 1'de

telerinin Atina temsilcileri de hazır bulundu. H.Kutlu yoldaş, ziyareti ve Türkiye Yunanistan ilişkileri üzerine TKP' nin görüşleri hakkında bilgi verdikten sonra, Türk ve Yunan gazetecilerin yönelttikleri ayrıntılı soruları yanıtladı.

TKP Genel Sekreteri H.Kutlu yoldaşın Yunanistan ziyareti, YKP-TKP heyetleri arasındaki görüşmeler ve düzenlenen basın toplantısı Yunanistan basınında geniş yankı bulurken, Türk basınında da yer aldı. Bu arada, Pravda, Neues Deutschland ve Raboçya Delo gazeteleri de H.Kutlu yoldaşın ziyaretine ve basın toplantısında yaptığı konuşmaya yer verdiler.

İki kardeş parti arasında Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ilkeleri temelinde varolan kardeşçe ilişkilerin pekişmesine olduğu gibi, Türkiye ve Yunanistan halkları arasındaki dostluğa da katkıda bulunan TKP heyetinin Yunanistan ziyareti sonunda, YKP-TKP ortak açıklaması yayınlandı. Ortak açıklamada, her iki parti arasında ilişkilerin güçlendirilmesinin, iki halk arasındaki dostluğun ve, barış, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm uğruna ortak savaşımın yararına olduğu vurgulandı.

Emanet alınan grev pankartı

Başı sayfa 1'de

lardan işçiler sınıf kardeşlerini yalnız bırakmadılar. Ümraniye emekçileri, esnaflar kendi yoksulluklarını unutarak, grevdeki işçilerin yanına büyük bir özveriyle koştular. "Grev gözcüsü" gömleğini giyerek grevle dayanışmasını gösteren SHP Genel Başkanı İnönü, "NETAŞ grevi demokrasi yolunda bir adımdır" diye yazan İlhan Selçuk ve basındaki diğer demokrat yazarlar, aydınlar, öğrenciler, işçi eşleri grevdeki işçilere büyük destek verdiler. Bu dayanışma, ülkemizdeki demokrat muhalefet açısından gerçekten ileriye doğru atılmış bir adımdır. Bunun yanısıra, Batı Avrupa'daki Türkiyeli işçilerin örgütleri ve basını, "grev gözcüsü" gömleği giyerek dayanışmalarını gösteren uluslararası sendikal hareketin temsilcileri grevcilerin moral güç kaynağı oldu. NETAŞ işçilerinin her türlü zorluğa ve zorbalığa karşı grevlerinin başarısını, kendi içlerinde birlik ve mücadele ruhu kadar, yurtta ve yurtdışında yükselen bu güçlü dayanışma da belirledi.

Şimdi, işçi sınıfımızın önünde çok daha çetin mücadeleler dönemi açılmıştır. "Emanet alınan grev pankartı" sözü bu durumu çok iyi açıklıyor. Bu sözler, Türkiye'de demokrasi ve eksiksiz sendikal hak ve özgürlükler kazanılmadan, bugün kazanılanın yarın saldırıya uğrayacağı, grevlerde kazanılan ekonomik ve sosyal kazanımların kolaylıkla geri alınabileceğine işaret ediyor. Onun için grev pankartları derlenip toplanmıyor.

İşçi sınıfının önünde mücadele yolunun uzandığını, ANAP iktidarından birşey beklemenin hayal olduğunu Türk-İş Örgütlenme Sekreteri Orhan Balaban da şu sözlerle ifade etmiştir: "Adamlar bir program açıklamışlar. Şimdi bunu uyguluyorlar. Gizli kapaklı birşey yok. Biz de kendi çizgimizde mücadelemizi sürdürmeliyiz." Bu gerçeği, herşeyi göze alarak greve çıkan işçiler çok iyi biliyor. Ama işçiler şunu da soruyor: Hangi sendikaya üye olursa olsun greve çıkan, eylem yapan işçilerle Türk-İş yönetimi niçin dayanışma göstermiyor? Sözleriyle işi arasında niçin uyum kurmuyor? NETAŞ grevi sona ererken, Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanının dediği gibi, "ülkemizde işçi sınıfımızın sendikal mücadelesi, sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri doğrultusunda aktif sendikacılık anlayışı ile gelişebilir. Sendikal hak ve özgürlükleri kazanmanın, demokrasiyi kazanmanın, insanca yaşamanın yolu budur."

8 Mart Dünya Kadınlar Gününde:

Başı sayfa 16'da

Bugün hangi biçimler altında ya da hangi istemler etrafında olursa olsun, kadınların kendi sorunlarının çözümü için öne atılmaları, kendi seslerini duyurmaları, kadınların toplumsal ve politik yaşamda ağırlıklarının artmasını getirecektir. Kadınların kendi sorunları doğrultusunda, eşit hak için gösterecekleri çabalara, hiç kimse açıktan karşı çıkamaz. Hangi konumda olursa olsun, hiç bir kadın toplumda kadınların hedef olduğu eşitsizlik ve baskılar karşısında duyarsız kalamaz. Bu bakımdan, parlamentodan partilere, sendikalardan toplumsal örgütlere kadar her yerde, her alanda kadınların aktifleşmesi ve sorumlu görevlere daha çok kadının gelmesi yönündeki istemler desteklenmelidir. Kadınlar her yerde, her alanda bir araya gelmeye, sorunlarının çözümü için bir arayış içine girmeye özendirilmelidir.

Her yerde, her alanda kadınların kendilerini doğrudan etkileyen her sorunda görüşlerini dile getirmeleri, kadın olarak öne çıkıp haklarını savunmaları büyük önem taşıyor. Çünkü kadınlar sorunlarını en iyi yine kadınlar duyurabilir, kadın haklarını en iyi yine kadınların kendileri savunabilir. Bu olmadan toplumun demokratik eğitimi düşünülemez. Aynı şekilde kadın haklarının olmadığı yerde, insan haklarından söz edilemez. Toplumun yarısını oluşturan kadınların katılımı olmadan gerçek bir demokratikleşme güvence altına alınamaz.

İşte bu nedenle, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde, öne çıkan belgi şimdi budur: Kadınların toplumsal ve politik yaşamdaki ağırlıkları artırılmalıdır!

Artan işsizlikten en fazla kadınlar etkileniyor. İlk işten çıkarılan kadınlar oluyor. Evlenen, doğum yapan kadınlara genellikle işbaşı gaspediliyor. Öte yandan kocası işsiz kalan bir çok kadın, en ağır işlerde, düşük ücretlerle ve sigortasız çalışmayı kabullenmekten başka bir yol bırakılmıyor.

Egemen güçler, kadının da bir insan olduğu ve her indan gibi en temel haklardan eşit ve tam olarak yararlanması gerektiğini gözlerden gizlemek için, kadını sık sık bir "kutsallık" şalı ile örtmeye, yalnız "ana, eş, sevgili" olarak sunmaya çalışıyorlar. Gerçekte ise kadının ayrımcılığa hedef olmasının, aşağılanmasının maddi ve manevi ortamını hazırlıyorlar. Kadını cinsel bir nesne, alınıp satılacak bir mal, ya da dinsel maskeler altında yaşamdan yalıtlanacak, her haktan mahrum bırakılacak birer "yaratık" olarak gören anlayışları her yolla meşrulaştırmaya, sıradanlaştırmaya çalışıyorlar.

Tüm bu olumsuz koşullara karşın, kadınlar artan bir hareketlilik içindeler. Toplumda ağırlaşan kadın sorunları karşısındaki duyarlılık artarken, kadınlar arasında, "kadının da insan olarak, toplumda eşit haklara sahip olması gereken bir yurttaş olarak söyleyecek sözü bulunduğu" düşüncesi güç kazanıyor.

Semra Özal ve holding patronlarının eşlerinin, "Türk Kadınını Güçlendirme Vakfı" adlı bir örgütle ortaya çıkmaları, sözü edilen olumlu eğilimi, rejimin kanallarına akıtma çabasından başka bir şey değildir. Bu aynı zamanda, bu konuda yapılması gereken çok şey olduğuna da işaret ediyor.

...POLİTİK GÖREVLER

Başı sayfa 1'de

Yığınların ekonomik ve sosyal haklar için verdileri mücadelelerin gelişmesi, bu mücadelelerin politik hedeflerle organik biçimde birleşmesi ancak partimizin sol güçlerle ve öteki demokrasi güçleriyle bağlaşıklık politikasının alttan ve üstten başarıyla yaşama geçirilmesiyle olanaklıdır.

MK 7.Plenum yığınlar içinde çalışmanın ana doğrultularını bu anlayışla belirlemiş ve somut hedefler öne koymuştur. NETAŞ grevinin başarısının ayrıntılı analizi yapıldığında, genel olarak bütün bu doğrultuların gerçekçi ve sonuç alıcı olduğu görülür.

Bugünkü koşullar, genel seçimlerin getireceği olanaklardan, parlamento. dan yararlanarak Özal hükümetinden kurtulmanın ve demokratikleşme sürecini başlatmanın olanaklı olduğunu gösteriyor. Ama, bu, yalnızca bu olanaklarla yetinmek gerektiği anlamına gelmiyor. Tam tersine bu, büyük bir yanılgı olacaktır. Komünistler, öteki devrimci güçler, her zaman parlamenter olanakların büyük önemini belirtmekle birlikte, gerekli güç birikiminin asıl parlamento dışı mücadeleler içinde sağlanabileceğini savundular ve savunuyorlar. Şimdi önemli olan, öteki demokrasi güçlerinin de bu gerçeği görmeleri gerektiğidir. İşçilerin, öteki emekçilerin, gençlerin, kadınların, rejimin adaletsizliğine ve keyfiliğine hedef olan yığınların haklı mücadelelerine daha çok omuz vermek gerekiyor. Barışı ve insan haklarını savunmak, Özal hükümetinin halk düşmanı adımlarını protesto etmek için çeşitli miting ve yürüyüşler, kapalı salon toplantıları, bu konularda kamuoyunu aydınlatıcı geniş bir propaganda çalışması için seçim tarihini beklememek gerekiyor.

Halkı bugünden salt bir hükümet değişikliği sağlamak için değil, kendi sesini duyurması, kendi ağırlığını ortaya koyması amacıyla 1988'e hazırlamak için olanaklı olan her çaba gösterilmezse, demokrasi isteyen bütün güçler bu uğraşa aktif katılmazlarsa, seçimlerde de kayda değer bir sonuç almak olanaklı olmayacaktır. Tersine, bugünden aktif bir mücadele içine girilebilirse, daha seçimlerden önce bile inisyatifin demokrasi güçlerine geçmesi ve önemli adımlar atılabilmesi gündeme gelebilir.

Özetle şimdi. öne çıkan politik görevimiz, "ANAP hükümetine son!" belgisi ile, barış ve insan hakları için mücadeleyi yükseltmektir.

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı:1DM, Abone:1 yıllık 48DM

ÖNE ÇIKAN POLİTİK GÖREVLER

Partimizin Merkez Komitesi'nin 7. Plenumu, önümüzdeki dönemin politik görevlerini şöyle özetledi: "Şimdi sorun, önümüzdeki iki yılı kimin kazanacağı sorunudur. Düşman bütün kozlarını ortaya koyacak, her türlü manevraya başvuracak, inisiyatifi kaybetmemek için her yolu deneyecektir. Bu durumda barış ve demokrasi mücadelesinde önümüzdeki dönemin temel görevleri şöyle beliriyor: Evren'in ve ordu üstyönetiminin politik yaşama dolaysız müdahalesinin önünü kesmek. Özal hükümetinin yeniden güç kazanmasına olanak tanımamak ve onu daha da güçten düşürmek. Buna karşılık yığınları ve yığın örgütlerini mücadeleye daha geniş çekmek, sol güçlerin demokrasi mücadelesindeki rolünü artırmak, demokrasi isteyen bütün güçlerin işbirliğini geliştirmek. Böylece inisiyatifin demokrasi güçlerine geçmesini sağlamak. Bunların başarılmasıyla, Özal hükümetine son vermek ve barış ve ulusal demokrasi mücadelesinde çok önemli bir ileri adım atmak mümkün olabilir."

Plenuma sunulan Politik Büro raporunda, egemen güçlerin amacının, yapılacak ilk genel seçimlerde ANAP'ın yeniden parlamento çoğunluğunu elde etmesini sağlamak olduğu belirtiliyor. 1983'den farklı olarak bu kez yasal muhalefet partilerinin de katılacağı seçimlerde ANAP'ın başarı kazanması, açıktır ki, bütün bir 12 Eylül döneminin ve 1982 Anayasa'sının meşru sayılmasını isteyen egemen güçlerin bu konudaki olanaklarını artıracak. Çünkü ANAP bütün bunları onaylamaktadır. Bu durum, birinci olarak, ülkemizde parlamenter bir görünüme sahip olsa da, demokratik bir nitelik taşımayan, 12 Eylül'ün baskı kurumlarının korunduğu otoriter bir rejimin yerleşmesi, demokratikleşmenin önünün tıkanması anlamına gelecektir. İkinci olarak, emperyalizmin en gerici, en saldırgan kesimleri ve ülkemizdeki işbirlikçileri, kendi politikalarını büyük bir sadakatla uygulayan ANAP hükümeti eliyle barış ve halk düşmanı yeni adımları kolaylıkla atabileceklerdir.

Emekçi halk ve bütün ulusal güçler açısından, bu, yalnızca "savaş tehlikesi, yarım cumhuriyet, çeyrek demokrasi ve boş file" demek olacaktır.

TKP MK 7. Plenumu, egemen güçlerin bu amaçlarını belirtirken, bu planları boşa çıkartmanın olanaklı olduğunu da saptadı. Eğer kolay başarı hayallerine kapılınmazsa, gerçekçi olunursa, bütün toplumsal muhalefetin, demokrasi isteyen bütün güçlerin potansiyellerinin ısrarlı ve titiz bir çalışmayla seferber edilmesinin getireceği olanaklar görülebilirse, karamsar olmak için hiçbir neden yoktur.

Önümüze doğru hedefler koyabilmek için, içinde bulunduğumuz süreci doğru çözümleyebilmek gerekiyor. Egemen güçlerin orduyu planlı-programlı bir şekilde adım adım arka plana çekme yolunda önemli bir mesafe katetmiş olmaları, bugün, diktatörlük rejimine bütün bileşenleriyle bir çırpıda son verme hedefi çevresinde geniş güçlerin birleşmesini engelliyor. Buradan çıkan sonuç, demokrasi güçlerinin demokrasiyi kazanma amaçlarına tek bir atılımla ulaşmalarının bugünkü koşullarda gerçekçi olmadığı, demokrasinin ancak bir süreç içinde kazanılabileceğidir.

Ama, aynı manevra, öteyandan hem demokrasi güçlerinin önemsiz sayılamıyacak yasal mücadele olanakları elde edebilmeleri sonucunu getirmiştir. hem de şimdi bu olanakların kullanılacağı mücadele platformlarında ANAP hükümeti demokrasi güçlerinin karşısında ister istemez büyük ölçüde tek başına kalmıştır.

Bu durumda Özal hükümetine yasal yollardan son vermek gerçekçi bir hedef haline gelmiştir. Bunu başarabilecek güçler de oluşmuştur.

Yapılacak ilk genel seçimlerde, militarizme ve devlet terörizmine karşı bir parlamento çoğunluğuna ve bu çoğunluğa dayanıp demokrasi için çalışacak bir hükümete ulaşılması, barış ve ulusal demokrasi mücadelesinde önemli bir ileri adım olacaktır. Bu demokratikleşme sürecinin demokrasiye geçişin başlaması anlamına gelecek, demokrasiyi kazanmanın olanaklarını genişletecektir.

Demokrasi güçleri, demokratik bir anayasa, işkencelerin, devlet terörünün durdurulması, genel politik af, eksiksiz demokratik haklar, ordu ve öteki devlet aygıtlarına yuvalanmış Amerikan ajanlarının faşistlerin ve demokrasi düşmanlarının buralardan temizlenmesi gibi hedeflere ulaşmak, özetle 12 Eylülcü kurumlara, militarist yapıya son verebilmek için yeni, önemli olanaklar elde edeceklerdir. Bu, partimizin Barış ve Ulusal Demokrasi Alternatif Programı'nı yaşama geçirmenin yolunun açılması anlamına gelecektir.

Açıktır ki, Özal hükümetine son verilmesi ve böylesi bir demokratikleşme sürecinin başlatılabilmesi, ancak ve ancak geniş halk yığınlarının aktif mücadelesi ve demokrasi isteyen politik güçlerin sıkı bir işbirliği ile olanaklıdır. Ama bugünden bu yönde adımlar atılmazsa, yalnızca genel seçim ortamına girilmesi kendi başına mücadele de böylesi bir yükselmeyi sağlamaya yeterli olmayacaktır.

TKP, o nedenle, ısrarla, "asıl sorun seçimlere kadar geçecek süreyi kazanmaktır" diyor.

Partimiz bunu başarabilmek için, barış ve insan hakları konularında aktif bir mücadele yürütülmesini öne koyuyor. PB'nun Plenuma sunduğu raporda bu konularda öne sürülen somut istemler, hem en geniş güçleri birleştirecek bir nitelik taşıyor, hem de Özal hükümetinin bu istemlere cepheden karşı çıkması, bu istemler çevresinde yükselecek geniş hareketler karşısında gerilememesi, bugünkü koşullarda hemen hemen olanaksızdır. Öteyandan bu istemler, politik olarak hükümete karşı yönelmekte, ona son verme hedefiyle bağlanmakla birlikte, aynı zamanda her biri militarizme ve devlet terörizmine karşı bir nitelik taşımaktadır. Bu uğurdaki mücadelelerle militarist generallerin politik yaşama doğrudan karışma, Özal hükümetine arkaçıkma, muhalefeti bölme girişimlerinin önünü kesecek bir güç birikimi de sağlanabilecektir.

Daha genel seçim ortamına girilmeden barış ve insan hakları konuları çevresinde yükselecek mücadeleler, hem seçimlerde öne konan hedeflere ulaşılması, hem de seçim sonrasında artabilecek olanaklardan gereğince yararlanılabilmesi için elverişli bir temel oluşturacaktır. Ayrıca, belirtilmelidir ki, bugünde erken seçim, demokratik bir seçim yasası, parlamentoda grubu bulunan partilere dayalı bir seçim hükümeti gibi istemlerin desteklenmesi, ANAP hükümetine karşı mücadelede yeni olanaklar sağlayabilir.

Arkası 15. sayfada

8 Mart Dünya Kadınlar Gününde: Kadınların toplumsal ve politik yaşamdaki ağırlıklarını artırmak için!

Ne zaman kadınların sorunlarından söz açılsa, "Türkiye'de kadının her hakka sahip olduğu" öne sürülüyor. Gerçekten böyle mi?

Bugün hala 61 yıl önce, 1926' da kabul edilen Medeni Kanun yürürlüktedir. Bu kanunla kadın-erkek her insanın temel hakkı olan çalışma hakkı kadın için kocasının iznine bağlanmıştır. Bugün kadınlar kamuyönetiminde erkeklerle eşit sorumluluk alamıyorlar, çeşitli yönetmeliklerle kadınların mesleklerinde ilerlemesi engelleniyor. Kadın öğretmen olabiliyor, ilköğretim müfettişi olamıyor. "Ata binmesi zor olduğu" gibi çağdışı bir gerekçeyle kaymakam olmaları bile engelleniyor.

12 Eylülle birlikte kadınların sorunları daha da ağırlaştı. Toplumsal konumları geriletildi. 1980'den sonra, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde çalışan kadınların oranı yüzde 56 dan yüzde 36 ya düştü. Sağlık alanında ise 20 bin ebe-hemşire meslekten ayrılmak zorunda kaldı.

Arkası 15. sayfada